

# PRZEGLĄD RADCOWSKI

ISSN 2391-9159

Czasopismo Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu

Nr 20/2018  
Październik



Ślubowanie radców prawnych

Piknik z okazji dnia radcy prawnego

Relacja z XXVIII Ogólnopolskiej  
Spartakiady Prawników



## Szanowne Koleżanki, Szanowni Koledzy,

Za nami czas wakacji – wyjątkowo ciepłych i słonecznych w tym roku.

Udane rozpoczęcie sezonu wakacyjnego stanowił tradycyjny już piknik z okazji dnia radcy prawnego – jak zwykle mogłem na Was liczyć – ponad dwustu radców prawnych postanowiło wspólnie spędzić czerwcowe popołudnie w ogrodach Izby. Bardzo Wam dziękuję i zapraszam za rok.

Za nami dużo wydarzeń sportowych – Bieg o Puchar Dziekana, XXIII Wrocławski Turniej Tenisowy Prawników „Temida”, XVII Ogólnopolskie Mistrzostwa Radców Prawnych i Aplikantów w Tenisie, Bieg Fabrykanta w Łodzi, X Wrocławski Turniej Prawników w Piłce Nożnej oraz udany występ radców prawnych z naszej Izby na Spartakiadzie Prawników w Opolu.

Radcowie prawni w minionych miesiącach również się nie nudzili. Sekcja RPGóry wspólnie z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Wałbrzychu zorganizowała trzy górskie wycieczki. Wspólnie podbijali szczyty takie jak: Ślęża, Wielka Sowa i Szczeliniec.

We wrześniu miałem przyjemność wraz Wicedziekan Pauliną Sosnowicz i Wicedziekanem Tomaszem Schefflerem wręczyć podziękowania dla koleżanek i kolegów szczególnie zaangażowanych w działania na rzecz samorządu. Wiele osób było bardzo miło zaskoczonych więc tym bardziej przekonuje mnie to o potrzebie pamiętania o osobach angażujących się w życie naszego samorządu.

W numerze znajdziemy także sprawozdania z praktyk zagranicznych naszych aplikantów radcowskich, relację z tegorocznego Ślubowania, sprawozdanie z projektu „Summer School”, który odbył się naszej Izbie oraz Forum Profesjonalnych Pełnomocników

Już teraz proszę Was o zarezerwowanie sobie czasu na nadchodzące wydarzenia: Aplikanckie Targi Pracy, Szlachetna Paczka połączona z charytatywnym turniejem piłkarskim, Wigilię Seniorów, Ślubowanie Aplikantów Radcowskich, Bal Maskowy, Spotkanie Noworoczne, Szkolenie Wyjazdowe w Karpaczu. ●

**Leszek Korczak**

Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu

# Spis treści

## 04 KALENDARIUM



### Z ŻYCIA SAMORZĄDU

- 05 **Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Radców Prawnych**  
Leszek Korczak
- 07 **„Prawo do prywatności w erze cyfrowej” – relacja z 52. Kongresu Federacji Adwokatur Europejskich w Warszawie**  
Marta Kruk
- 10 **Edukacja prawna**  
Robert Staszewski
- 12 **Wręczenie podziękowań aktywnym członkom OIRP**  
Paulina Sosnowicz
- 14 **Witamy nowych radców prawnych**  
Paulina Sosnowicz
- 15 **Ogłoszenie**  
Paulina Sosnowicz



### AKTUALNOŚCI

- 16 **Elektroniczna komunikacja z sądem coraz bliżej!**  
Anna Zalesińska



### APLIKACJA

- 18 **Wiedza, integracja, specjalizacja – trzy pieczenie na jednym ogniu**  
Dorota Jarzębowska, Dagmara Rajca
- 21 **Praktyka zagraniczna w Niemczech oczami aplikantki**  
Agnieszka Poteralska
- 23 **Praktyki za granicą – korzyści w kraju (relacja z praktyki zagranicznej)**  
Agnieszka Bonikowska
- 26 **Ślubowanie radców prawnych**  
Julian Wypasek



### SPORT

- 29 **Z życia sekcji biegowej OIRP Wrocław**  
Klaudia Walasek



- 32 **Zwycięstwo OIRP Wrocław w X Turnieju Piłkarskim Prawników w Piłce Nożnej**  
Rafał Biel
- 34 **Radcy Prawni Górom – nocna Ślęza na START**  
Raul Grudziński
- 36 **XVII Ogólnopolskie Mistrzostwa Radców Prawnych i Aplikantów w tenisie**  
Krystian Mularczyk
- 38 **Owsianka na Wielkiej Sowie z sekcją RPGóry przy OIRP we Wrocławiu**  
Aleksandra Przybyłowicz
- 40 **XXIII Wrocławski Turniej Tenisowy Prawników Temida 2018**  
Maciej Onichimowski
- 42 **Relacja z XXVIII Ogólnopolskiej Spartakiady Prawników – Opole 2018**  
Krystian Mularczyk



- WYDARZENIA**
- 44 **Tradycja to tradycja, czyli coroczny Piknik z okazji dnia radcy prawnego**  
Milena Szostak-Kaluska
- 47 **Dlaczego warto było szkolić się w wakacje? Czyli kilka słów o projekcie „Summer School” i nie tylko...**  
Izabela Konopacka
- 49 **„Get To Know” Forum Profesjonalnych Pełnomocników**  
Natalia Gajak-Kurdziel



- SZKOLENIA**
- 52 **Wykonanie obowiązku doskonalenia zawodowego radców prawnych w cyklu szkoleniowym 2015–2017**  
Joanna Zimoń-Frankiewicz



- FELIETON**
- 53 **Korona Gór Polskich**  
Monika Teller, Dawid Zawodziński



- KOMENTARZ**
- 56 **Nabycie nieruchomości rolnej w procedurze egzekucji sądowej w świetle znowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego**  
Sylvia Filińska, Krystian Mularczyk

# Kalendarium

• PAŹDZIERNIK •						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

• LISTOPAD •						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

• GRUDZIEŃ •						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

• STYCZEŃ •						
PN	WT	ŚR	CZ	PT	SB	ND
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

**16** października **Posiedzenie Rady OIRP**  
we Wrocławiu

**18** października **Aplikanckie Targi Pracy**

**19–21** października **Szkolenie**  
w Polanicy Zdroju

**17** listopada **Szkolenie „Wdrożenie RODO**  
w kancelarii i u klienta”

**20** listopada **Posiedzenie Rady OIRP**  
we Wrocławiu

**22** listopada **Dzień pomocy kobietom**  
pokrzywdzonym przez przemoc

**25** listopada **Mecz charytatywny**  
wspierający Szlachetną Paczkę

**8–9** grudnia **Finał Szlachetnej Paczki**

**10** grudnia **Wigilia Seniorów**

**11** grudnia **Posiedzenie Rady OIRP**  
we Wrocławiu

**4** stycznia **Bal Maskowy**

**7** stycznia **Ślubowanie**  
Aplikantów Radcowskich

**8** stycznia **Spotkanie Noworoczne**

**11–13** stycznia **Szkolenie wyjazdowe**  
w Karpaczu



# Nadzwyczajny Krajowy Zjazd Radców Prawnych

Leszek Korczak, Dziekan



**W** dniu 18 września 2018 r. do Krajowej Rady Radców Prawnych wpłynął wniosek ośmiu Rad Okręgowych Izb Radców Prawnych (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Kielce, Kraków, Lublin, Szczecin, Wałbrzych) w sprawie zwołania Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych.

Z treści jednobrzmiących uchwał wynika, że powodami, dla których zwołanie Nadzwyczajnego Zjazdu uznano za konieczność, są zmiany uchwały w sprawie zasad przeprowadzania wyborów do organów samorządu radców prawnych oraz potrzeba istotnej modyfikacji treści uchwały Zjazdu z 2016 r. w sprawie wytycznych działania samorządu. Jak wynika z wypowiedzi prasowych inicjatorów akcji nowelizacja

uchwały wyborczej miałyby doprowadzić do obniżenia liczby delegatów na Krajowy Zjazd, zmniejszenia składu osobowego Krajowej Rady Radców Prawnych, a także wprowadzenie konieczności uzyskania kwalifikowanej większości w przypadku uchwalania regulaminów samorządowych. W odniesieniu natomiast do wytycznych funkcjonowania samorządu pojawiła się na razie jedynie ogólna informacja, że winne zostać one dostosowane do nowych wyzwań. Z kontekstu wynika, że chodzić miałyby tu o modyfikacje „dostosowującą” ją do zmian politycznych i prawnych zachodzących obecnie w Polsce.

Warto tu przypomnieć, że koszt organizacji Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu

Radców Prawnych, przy założeniu jednodniowych obrad (bez noclegu dla delegatów), to blisko 100 000,00 zł. (w przypadku dwudniowych obrad koszty mogłyby wzrosnąć nawet do pół miliona złotych). Nie trzeba chyba dostrzegać nikomu, że odpowiednie kwoty nie zostały przewidziane ani w budżecie Krajowej Rady ani zapewne (a tak jest w przypadku Rady OIRP we Wrocławiu) w budżetach poszczególnych izb (koszty dojazdu delegatów ponoszą poszczególne izby). Taki pozabudżetowy wydatek może być uzasadniony, ale tylko w wypadku jakiegś nadzwyczajnego zdarzenia. Osobiście jednak nie dostrzegam niczego, co usprawiedliwiłoby takie ekstraordynaryjne, nagłe działanie. Przede wszystkim godzi się przypomnieć, że zgodnie z ustawą o radcach prawnych (art. 59 ust. 4 i art. 60 pkt 1 RadPrU) to Prezydium Krajowej Rady oraz sama Krajowa Rada Radców Prawnych są wyłącznie uprawnione do reprezentowania samorządu wobec organów państwowych i w związku z tym, to na tych właśnie podmiotach (a nie na Krajowym Zjeździe) ciąży obowiązek reagowania na to, co dzieje się w przestrzeni publicznej. Jeżeli śledzą Państwo aktywność uchwałodawczą Krajowej Rady i jej Prezydium, to wiedzą też, że istotne zdarzenia o charakterze prawnym, które mogły budzić wątpliwości z uwagi na porządek normatywny obowiązujący w Rzeczypospolitej Polskiej w tym przede wszystkim przestrzeganie Konstytucji, spotykały się z odpowiednią reakcją w odpowiednim czasie. Dlatego też uważam, że zwołanie Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu w celu ewentualnego innego rozłożenia akcentów w uchwale zawierających wytyczne nie jest uzasadnione – przede wszystkim dlatego, że działalność samorządu będzie zawsze oceniana poprzez bieżące działania Rady i Prezydium w reakcji na zmiany w otaczającej nas przestrzeni legislacyjnej – a nie na treść wytycznych, których adresatem i tak jest Rada i Prezydium.

Podobnie istotne wątpliwości budzi drugi powód zwołania Nadzwyczajnego Zjazdu czyli kwestia zmian w tak zwanej uchwale wyborczej. Przypomnę, że kolejny Krajowy Zjazd przeprowadzający wybory organów samorządu ma odbyć się dopiero w roku 2020 r. Nic nie stałoby zatem na przeszkodzie, aby potencjalny Nadzwyczajny Zjazd, którego zadaniem byłoby znowelizowanie wspomnianej uchwały, został zwołany w przyszłym roku. Pozwoliłoby to i na przygotowanie go pod względem merytorycznym i przede wszystkim na przygotowanie się do niego pod kątem finansowym czy to w postaci ujęcia tego wydatku w budżetach izb i Krajowej Rady czy to poprzez umożliwienie prowadzenia spokojnych negocjacji cenowych z podmiotami, w których tak duże wydarzenie mogłoby się odbyć. Nic – jak mi się wydaje – nie uzasadnia pośpiechu w tym zakresie.

Wymienione na początku osiem rad okręgowych nie dały jednak żadnej możliwości Krajowej Radzie: Zjazd powinien zostać zwołany w ciągu dwóch miesięcy od złożenia wniosku. Ze względu na datę złożenia wniosku (18 września 2018 r.) niemożliwe było zwołanie go w trakcie Krajowej Rady w dniach 20–21 września 2018 r. – albowiem w takim krótkim czasie nie można było przygotować i zapewnić odpowiedniego miejsca na jego przeprowadzenie. Obecnie już wiemy po ostatnim posiedzeniu Krajowej Rady (14 października 2018 r.), że Nadzwyczajny Zjazd, który odbędzie się w Warszawie, został zwołany na dzień 10 listopada.

Pomimo, że nie podzielam idei zwoływania w obecnym czasie Nadzwyczajnego Zjazdu chcę być przekonany, że Koleżankom i Kolegom wnioskodawcom przyświecało dobro naszego samorządu. Choć w mojej ocenie chcą do niego dojść inną drogą niż mi wydaje się właściwa. ●

# „Prawo do prywatności w erze cyfrowej”

– relacja z 52. Kongresu Federacji Adwokatów Europejskich w Warszawie

Marta Kruk, radca prawny

**P**onad stu wybitnych prawników z całej Europy zrzeszonych w organizacji Federacji Adwokatów Europejskich (Fédération des Barreaux d'Europe) spotkało się 20–22 września br. w Warszawie, aby dyskutować nad prawem do prywatności w dobie nowych technologii. Kongres FBE po raz pierwszy został zorganizowany w Warszawie i po raz pierwszy wspólnie przez dwa samorządy zawodowe: Okręgową Izbę Radców Prawnych w Warszawie i Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie.

Niewątpliwie 52. Kongres FBE był jednym z najważniejszych tegorocznych wydarzeń w zakresie współpracy zagranicznej prawników w Polsce. Z racji rangi wydarzenia oraz członkostwa wrocławskiej Izby w europejskiej organizacji FBE, w kongresie uczestniczyli przedstawiciele wrocławskiej Okręgowej Izby Radców Prawnych: r. pr. Izabela Konopacka – członek Rady OIRP we Wrocławiu, przewodnicząca Komisji Zagranicznej przy OIRP we Wrocławiu oraz przewodnicząca Komisji Nowych Technologii przy FBE oraz r. pr. Marta Kruk – rzecznik prasowy OIRP we Wrocławiu.



Od lewej: Izabela Konopacka, Marta Kruk

Konferencję otworzył Przewodniczący FBE Michele Luccerini, który nawiązując do jej tematu („Prawo do prywatności w erze cyfrowej”) zwrócił uwagę na konieczność znalezienia równowagi pomiędzy prawem do prywatności jednostki, a bezpieczeństwem ogółu. Następnie wystąpienia powitalne wygłosił Dziekan OIRP w Warszawie r. pr. Włodzimierz Chróścik oraz Dziekan ORA w Warszawie adw. Mikołaj Pietrzak. Także José de Freitas, Wiceprezes CCBE witając gości i prelegentów, w imieniu zaprzyjaźnionej organizacji prawniczej, odniósł się do tematyki kongresu i podkreślił, że dyskusja dotycząca konieczności wyważenia bezpieczeństwa narodowego i poszanowanie prywatności obywatelskiej, która trwa w Europie od kilkunastu



lat, nie zakończyła się jeszcze rozwiązaniem wszystkich problemów. Jest ona zaś – jego zdaniem – szczególnie ważna obecnie, gdy nowoczesna i coraz bardziej zaawansowana technologia niesie ze sobą duże niebezpieczeństwo w zakresie nadużyć prawa do prywatności obywateli takich jak: nierówne traktowanie obywateli czy ryzyko nadużycia władzy państwowej.

Wykład otwierający 52. kongres wygłosił Rzecznik Praw Obywatelskich Rzeczypospolitej Polskiej dr Adam Bodnar. W wystąpieniu zwrócona została przede wszystkim uwaga na główne – zdaniem Rzecznika – zagrożenie dla prywatności obywateli w postaci wykorzystywania przez władzę państwową nowości technologicznych w uzyskaniu różnych celów i korzyści przy jednoczesnym braku nadzoru nad działaniami służb państwowych. W opinii dr A. Bodnara, aby uniknąć nadużyć władzy i zapewnić ochronę praw i swobód obywatelskich w zakresie ochrony prawa obywateli do prywatności konieczny jest niezależny i bezstronny nadzór nad państwowymi instrumentami monitoringu obywateli, który mógłby zostać zapewniony poprzez powołanie komisarzy ds. kontroli prywatności. Rzecznik podkreślił również, że zachowanie niezależności zawodów zaufania publicznego jest dodatkowym gwarantem nienadużycia i poszanowania prawa jednostki do prywatności.

Konferencja podzielona została na trzy główne panele tematyczne. Pierwszy panel poświęcony był „Europejskim wyzwaniom w ochronie danych osobowych”. W tej moderowanej przez Przewodniczącego FBE Michele Lucheriniego części, wystąpili r. pr. Izabela Konopacka z wrocławskiej Izby radców prawnych, Francesco Tregnaghi Członek Komisji ds. Nowych Technologii z Izby Adwokackiej



Fot. Marta Kruk

w Weronie, Bas Martens były Dziekan Izby Adwokackiej w Hadze oraz Przewodniczący Komisji FBE ds. przyszłości zawodu, a także Wice Dziekan Izby Adwokackiej w Tuluzie Erick Boyadjian.

Panel drugi konferencji pt. „Rządy i ograniczenia prywatności” prowadzony był przez byłą Wicedzian Izby Adwokackiej w Paryżu Dominique Attias. Swoje wystąpienia w ramach tego panelu wygłosili: Zastępca Inspektora Europejskiego Inspektora Ochrony Danych Wojciech Wiewiórowski, współzałożyciel i Prezes Fundacji Panoptykon Katarzyna Szymielewicz oraz przedstawiciel brytyjskiej organizacji pozarządowej Privacy International Scarlet Kim.

Ostatni, trzeci panel kongresu FBE zatytułowany „**Korzystanie i nadużycie korzystania z danych osobowych – horyzontalna ochrona przed naruszeniem prawa do prywatności**” poprowadził Przewodniczący Rady Adwokackiej Katalonii Julio Naveira. O możliwych nieprawidłowościach mówili w jego trakcie: Członek Rady Izby Adwokackiej w Marsylii Olivier Raynaud (który przyjął zaproszenie na zaplanowane przez OIRP we Wrocławiu w 2019 r. wydarzenie międzynarodowe związane z tematyką nowych technologii i międzynarodowej współpracy między prawnikami pod hasłem: Kancelaria Przyszłości), doradczynie Hiszpańskiej Rady Adwokackiej Carmen Perez-Andujar

oraz wykładowca Uniwersytetu Łódzkiego i członek Komisji Praw Człowieka Krajowej Rady Radców Prawnych dr Marcin Górski.

Poszczególne wystąpienia prelegentów poświęcone były wielu istotnym zagadnieniom takim jak: efekty wprowadzania RODO w różnych krajach Europy, wyzwania, przed którymi stoją reprezentanci zawodów prawniczych w zakresie zabezpieczenia prawa do prywatności i poufności danych w świecie nowoczesnych technologii, wspomniane wyżej warunki dopuszczalności śledzenia obywateli i gromadzenia o nich danych przez organy i służby państwowe z zastosowaniem nowoczesnych technologii oraz granic, jakie muszą być stawiane w tym zakresie, dopuszczalność „outsourcingu” w zakresie inwigilacji obywateli. Interesującą kwestię poruszył dr. Marcin Górski podczas prelekcji nt. dopuszczalności i granic profilowania online w kontekście prawa do informacji. Jego zdaniem profilowanie online stanowi naruszenie prawa człowieka do prywatności, albowiem następuje to w sposób zautomatyzowany wyłącznie na podstawie zapytań wprowadzanych do sieci Internet. Powoduje to z jednej strony powstanie wykrzywionego, jednostronnego obrazu człowieka korzystającego z Internetu, z drugiej zaś, poprzez zwrotne narzucanie treści może modyfikować zachowania konsumentów. W konsekwencji powoduje ten proces zakrzywione postrzeganie rzeczywistości przez jednostkę i doprowadza ją do funkcjonowania w swoistej iluzji. Tego rodzaju sytuacja zbliża nas do społeczeństw państw totalitarnych. Spore zainteresowanie wzbudziło również wystąpienie mec. Konopackiej na temat wyzwań, jakie stoją przed prawnikami w zakresie ochrony danych osobowych i prawa do prywatności w kontekście rozwoju nowych technologii. Przedstawicielka naszej Izby zwróciła uwagę, że obecnie pojawiają

się możliwości technologiczne świadczenia usług prawnych przez zautomatyzowane systemy informatyczne (sztuczną inteligencję). Jej zdaniem koniecznym staje się tym samym wprowadzenie i opracowanie zasad nadzoru nad zautomatyzowanymi usługami prawnymi w celu zapewnienia skutecznej ochrony danych osób korzystających z takich usług. Należy bowiem zwrócić uwagę, że klient korzystający z pomocy takiego systemu nie jest świadomy braku istnienia gwarancji etycznych i deontologicznych ciążyących na pełnomocniku będącym człowiekiem. Szczególnie istotne jest to – jak podkreśliła – w odniesieniu do tajemnicy zawodowej. Na zakończenie wystąpienia mec. Konopacka odniosła się również do technologii rozproszonej księgi („DLT”) czyli blockchain znanej m.in. z waluty wirtualnej, np. bitcoinów. Podkreśliła w tym kontekście, że zjawisko to stanowi poważne wyzwanie w zakresie ogólnego rozporządzenia UE o ochronie danych 2016/679 („GDPR”), gdyż w kilku aspektach technologia ta nie jest zgodna z obecnie obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych.

Ostatni dzień Kongresu zakończył się Zgromadzeniem Generalnym FBE, podczas którego omawiano sprawy związane z działalnością tej europejskiej organizacji, a także wysłuchano sprawozdania z działalności jej poszczególnych komisji. Delegaci izb członkowskich obradujący na Zgromadzeniu tradycyjnie już przyjęli uchwały dotyczące przestrzegania praw człowieka i innych spraw istotnych z punktu widzenia przestrzegania praw podstawowych. Tym razem przyjęto aż osiem rezolucji, dotyczących różnych krajów. Jedna z nich odnosiła się do niezależności sądownictwa w Polsce. Ustalono również, że kolejny kongres odbędzie się w Barcelonie. Zachęcamy członków naszej Izby do aktywnego udziału w pracach FBE. ●

# Edukacja prawna

Robert Staszewski, radca prawny

**O**kręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu, mając na uwadze obowiązki, wynikające z art. 14 Ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej, realizuje cyklicznie kilka projektów edukacyjnych, których podstawowymi celami są m.in. podniesienie świadomości prawnej społeczeństwa, poszerzenie wiedzy o zawodach prawniczych oraz uświadomienie zagrożeń i niebezpieczeństw, jakie wiążą się z odpowiedzialnością prawną za niezgodne z prawem zachowanie w internecie.

Poza cyklicznymi projektami edukacyjnymi jak: Ogólnopolska Akademia – Konkurs Wiedzy o Prawie, Europejskim Dniem Prawnika oraz projektem Prawo w Szkole, w ubiegłym roku szkolnym, OIRP we Wrocławiu, przeprowadziła również Konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

Ogólnopolska Akademia – Konkurs Wiedzy o Prawie, jest konkursem dla młodzieży szkolnej. Jednym z podstawowych celów Akademii jest działanie na rzecz poszerzania i pogłębienia wiedzy o prawie oraz wzrost świadomości prawnej dzieci i młodzieży, kształtowanie postaw szacunku do prawa oraz propagowanie związków prawa polskiego z prawem Unii Europejskiej.

Dzięki zaangażowaniu Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu, która



Fot. beermedia

w porozumieniu z Dolnośląskim Kuratorem Oświaty, rozpropagowała Konkurs wśród szkół podstawowych i gimnazjów z woj. dolnośląskiego, do pierwszego (szkolnego) etapu Konkursu, zarejestrowało się 165 uczniów. Obok uczniów z Wrocławia, chęć przystąpienia do Konkursu zadeklarowali uczniowie z 45 miejscowości z obszaru całego województwa dolnośląskiego, co jest najlepszym wynikiem w skali kraju. Finał Akademii odbył się w dniu 16 maja 2018 r. w Warszawie.

Kolejnym programem edukacyjnym, realizowanym przez OIRP we Wrocławiu

w roku 2017/2018 był „Europejski Dzień Prawnika”, który ustanowiła Rada Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy (CCBE) w celu promowania idei państwa prawa i podstawowych wartości wymiaru sprawiedliwości, a także aby promować zawód prawnika jako obrońcy praw człowieka, wspierającego budowę społeczeństwa obywatelskiego. Europejski Dzień Prawnika organizowany jest we wszystkich krajach członkowskich CCBE. Tematem przewodnim ostatniej edycji było zagadnienie „W jaki sposób transformacja cyfrowa wpływa na relację pomiędzy obywatelem a prawnikiem”.

Projektem edukacyjnym, który zarówno z uwagi na czas trwania jaki i ilość zaangażowanych osób oraz zasięg, jest głównym projektem edukacyjnym, organizowanym przez OIRP we Wrocławiu jest „Prawo w szkole”. Projekt ten, realizowany jest w całości przez radców prawnych, członków OIRP we Wrocławiu i polega na prowadzeniu lekcji, wykładów z zakresu prawa w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, położonych na obszarze właściwości OIRP we Wrocławiu. Tematyka zajęć dostosowana jest do wieku i problemów uczniów. Zajęcia lekcyjne w ramach projektu w ubiegłym roku szkolnym, odbywały się w okresie październik – styczeń 2018 r. W realizację projektu, zaangażowanych było 26 radców prawnych, którzy przeprowadzili lekcje w 18 miejscowościach, 56 szkołach dla ponad 2 800 uczniów, co jest najlepszym wynikiem ze wszystkich, dotychczasowych edycji tego projektu.

Na szczególną uwagę i podkreślenie, zasługuje fakt, że wszelkie działania i projekty edukacyjne, organizowane i realizowane przez OIRP we Wrocławiu, odbywają się wyłącznie dzięki zaangażowaniu wielu Członków naszego Samorządu. Radcowie

prawni, działając *pro bono*, poświęcają swój prywatny czas, przekazując wiedzę na spotkaniach z młodzieżą oraz uczestniczą w pracach organizacyjnych i administracyjnych przy każdym z projektów.

Szczególne podziękowania za zaangażowanie w działalność edukacyjną OIRP we Wrocławiu, należą się dla mec. Marty Kędziory-Dudek, mec. Mileny Szostak-Kańskiej, mec. Pauliny Sosnowicz, mec. Ewy Gryc-Zerych, mec. Marty Kruk, mec. Lidii Brzozowskiej, mec. Agnieszki Sotnickiej, mec. Krystyny Skotowskiej, mec. Ireny Menzel, mec. Agnieszki Superson-Winkowskiej, mec. Doroty Seweryn-Stawarz, mec. Elżbiety Janus-Burak, mec. Kacpra Cichockiego, mec. Magdaleny Kaczkowskiej, mec. Pawła Kolaka, mec. Edwarda Koziarzewskiego, mec. Małgorzaty Kozuła, mec. Moniki Pasiewicz, mec. Katarzyny Tadjajewskiej, mec. Pauliny Zdąnowskiej, mec. Barbary Smalarz-Czopik, mec. Krzysztofa Dzioby, mec. Alicji Nygi, mec. Anny Celińskiej-Kopeć, mec. Marika Sarnowskiego, mec. Łukasza Laskowskiego, mec. Katarzyny Sobańskiej-Laskowskiej, mec. Wojciecha Kapułki oraz mec. Roberta Staszewskiego.

Poza opisanymi wyżej i funkcjonującymi programami edukacyjnymi, w roku szkolnym 2018/2019, w ramach OIRP we Wrocławiu, planowane jest wprowadzenie zupełnie nowych projektów edukacyjnych, jak np. gra komputerowa, której tematyka, związana będzie z edukacją prawną czy plansze edukacyjne, które przybliżą młodzieży zawód radcy prawnego oraz przedstawią (w przystępnej formie) podstawowe zagadnienia, dot. wymiaru sprawiedliwości jak również przyczynią się do poszerzenia wiedzy o prawie oraz pozwolą na wyjaśnienie zagadnień i problemów, napotykanych przez młodzież w życiu codziennym. ●

# Wręczenie podziękowań aktywnym członkom OIRP

Paulina Sosnowicz, Wicedziekan



Od lewej: Paulina Sosnowicz, Karina Osieleń, Leszek Korczak, Tomasz Scheffler

**H**erodotowi przypisuje się słowa „Całe nasze życie to działanie i pasja. Unikając zaangażowania w działania i pasje naszych czasów, ryzykujemy, że w ogóle nie zaznamy życia”. W czasach gdy życie wciąż przyspiesza, a ilość codziennych zawodowych i osobistych obowiązków wzrasta geometrycznie cenić należy tych, którzy angażują się w życie naszej Izby.

Pod tym hasłem przewodnim, 6 września 2018 r. w siedzibie Okręgowej Izby Radców

Prawnych we Wrocławiu, odbyła się uroczystość podziękowania dla osób, które przez ostatnie miesiące swoją pasją i energią wspierały rozwój naszej Izby. Podziękowania wręczył Dziekan OIRP we Wrocławiu Leszek Korczak w asyście Wicedziekanów Tomasz Schefflera oraz Pauliny Sosnowicz. Po oficjalnym wręczeniu odbyło się skromne przyjęcie przy grillu.

Często o takich osobach nie pisze się wiele, umykają nazwiska, ale zawsze gdy odbędzie się interesujące szkolenie, wydarzenie czy wniosek o wpis na listę radców



Od lewej: Paulina Sosnowicz, Jan Łoziński, Leszek Korczak, Tomasz Scheffler

prawnych zostanie szybko rozpatrzony stoi za tym ktoś. Znając wszystkie te osoby wiele można by pisać o każdej z nich ale na pewno należy ich wymienić z imienia i nazwiska. Podziękowania otrzymali (w kolejności alfabetycznej):

- » Katarzyna Dec (aplikant radcowski),
- » Katarzyna Gospodarowicz,
- » Artur Górecki,
- » Maciej Jarecki,
- » Dorota Jarzębowska (aplikant radcowski),
- » Marta Jedziniak,
- » Marta Kędziora-Dudek,
- » Monika Lecko,
- » Jan Łoziński,
- » Anna Materla,
- » Anna Mazur,
- » Katarzyna Kalus,
- » Radosław Kapułka,
- » Wojciech Kapułka,
- » Monika Kregiel,
- » Marta Kruk,

- » Paweł Małek,
- » Wojciech Mosiej,
- » Sylwia Mosiej,
- » Karolina Obuchowicz (aplikant radcowski),
- » Karina Osieleniec (aplikant radcowski),
- » Grzegorz Pytlarz (aplikant radcowski),
- » Katarzyna Sobańska-Laskowska,
- » Robert Staszewski,
- » Milena Szostak-Kałużka,
- » Monika Teller,
- » Barbara Wachowska (aplikant radcowski),
- » Klaudia Walasek,
- » Anna Zalesińska,
- » Danuta Zawada-Miernik.

Czy to nie wspaniale, że w naszej wrocławskiej Izbie nie brakuje radców prawnych i aplikantów, którzy czują ducha samorządu i chcą dać z siebie więcej? Gratuluję wszystkim Państwu wierząc, że w przyszłym roku lista ta będzie jeszcze dłuższa. •

# Witamy nowych radców prawnych

Paulina Sosnowicz, Wicedziekan



**W ostatnim czasie do grona wrocławskich radców prawnych dołączyli:**

- » mec. Magdalena Jarząbek,
- » mec. Daria Gańczuk-Kras,
- » mec. Jacek Stachowicz,
- » mec. Anna Sokalska,
- » mec. Malwina Stasiewicz,
- » mec. Dawid Turkiewicz. ●





## Ogłoszenie

Szanowni Państwo,

jako przewodnicząca Komisji ds. Promocji Zawodu i Integracji Środowiska zachęcam wszystkich zainteresowanych promocją naszego zawodu oraz chcących zaangażować się w organizację wydarzeń w naszej Izbie do kontaktu:

✉ [psosnowicz@oirp.wroclaw.pl](mailto:psosnowicz@oirp.wroclaw.pl)

☎ +48 698 695 538.

**TWÓRZMY WROCŁAWSKI SAMORZĄD RAZEM!**

*Paulina Sosnowicz, Wicedziekan*



# Elektroniczna komunikacja z sądem coraz bliżej!

Anna Zalesińska, radca prawny, doktor



Fot. fotogestoeber

**Ś**rodowiska prawnicze z ogromnym zainteresowaniem i nadzieją przyjęły nowelizację Kodeksu postępowania cywilnego z lipca 2015 r. w zakresie w jakim umożliwia ona elektroniczną wymianę informacji z sądami powszechnymi.

W tym kontekście widoczna jest zmiana optyki ze strony ustawodawcy, który w coraz szerszym zakresie stawia na nowoczesne środki komunikacji elektronicznej.

Współcześnie oczekuje się od organów sądowych, by działały szybko i sprawnie. Tego wymaga dynamicznie rozwijająca się gospodarka. W świecie, gdzie podstawowym medium stał się Internet, standardem powinien być pełen zdalny dostęp do akt sprawy z każdego miejsca. Czas oderwać się od tradycyjnego modelu procedowania, od papierowego nośnika i od stania w kolejkach na pocztę. W tę strukturę wpisuje się tzw. Elektroniczne Biuro Podawcze, który stanowi materializację

zapowiadanych od lat przemian w zakresie elektronicznego kontaktu z sądem oraz jest elementem postępującej ewolucji wymiaru sprawiedliwości w kierunku sprawnie działającego systemu, w pełni wykorzystującego funkcjonalności wykreowane przez najnowsze zdobycze techniki.

Nowoczesne i efektywnie działające systemy teleinformatyczne dla sądownictwa i administracji publicznej oraz powiązane z nimi usługi elektroniczne, w tym elektroniczna obsługa dwustronnej komunikacji pomiędzy obywatelem a organem (w tym również z sądem) zostały również wdrożona, jako alternatywa dla tradycyjnych form, takich jak osobiste stawiennictwo lub wysyłka za pośrednictwem operatora pocztowego, praktycznie we wszystkich krajach Unii Europejskiej, czego przykładem jest m.in. Finlandia, Niemcy, Austria, Czechy, Wielka Brytania, Włochy, Hiszpania, Francja, Estonia. W Polsce także zostały wdrożone systemy teleinformatyczne wspierające obsługę usług elektronicznych zarówno w sądownictwie. Na szczególną uwagę zasługuje protokół elektronicznych, który zmienił na stałe oblicze sal sądowych, oraz Portal Informacyjny i Portal Orzeczeń. Warto również wspomnieć o sukcesie Elektronicznego Postępowania Upominawczego (EPU) oraz Elektronicznym Potwierdzeniu Odbioru (EPO), platformie eMS oferującej dostęp elektronicznych do KRS, KRK i NKW, a także umożliwiającej rejestrację spółki przez Internet (S-24), a także o nowym systemie do obsługi Elektronicznego postępowania wieczystoksięgowego. Jednak wciąż jest to przysłowiowa „kropla w morzu potrzeb”.

Dopiero w ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. przewidziano takie narzędzie jak tzw. Elektroniczne Biuro Podawcze, które ma umożliwiać aktywną, dwustronną wymianę informacji z sądem. Teoretycznie

z dniem 8 września 2016 r. weszły w życie przepisy, które umożliwią tak szeroką komunikację elektroniczną w postępowaniu cywilnym, Jednakże, regulacje te wciąż pozostają jedynie potencjalną drogą komunikacji sądem. Ustawą z 2015 r. zostały stworzone podstawy prawne dla pełnej dwustronnej komunikacji obywateli (przedsiębiorców) z sądem wyłącznie drogą elektroniczną. W przepisach ustawodawca zastosował wytrych dając sobie trzy lata na wdrożenie produkcyjnie systemu teleinformatycznego. Obecnie trwają prace, by taki system powstał, a do tego przepisy pozostaną martwe. Działania podejmowane są w resorcie od początku bieżącego roku. Czasu pozostało niewiele, bowiem termin na wdrożenie mija 8 września 2019 r.

W prace nad systemem Elektronicznego Biura Podawczego zaangażowani zostali na zaproszenie Zastępcy Koordynatora Krajowego ds. wdrażania systemów teleinformatycznych w sądach powszechnych SSO Wojciecha Łukowskiego przedstawiciele Krajowej Izba Radców Prawnych oraz Naczelnej Rady Adwokackiej. Osoby te wraz z sędziami sądów powszechnych uczestniczą w przygotowywaniu projektów aktów wykonawczych, założeń biznesowo-systemowych dla systemu teleinformatycznego, a w przyszłości będą brać udział także w testach zbudowanego systemu. Tym samym w tak istotnym dla naszego środowiska obszarze nie zabraknie praktycznie głównych interesariuszy systemu – profesjonalnych pełnomocników procesowych. Przedstawicielem Krajowej Izby Radców Prawnych jest ekspertka z zakresu prawa nowych technologii r. pr. dr Gabriela Bar (Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu). Przedstawicielem Naczelnej Rady Adwokackiej jest adw. Rafał Dębowski (Sekretarz Naczelnej Rady Adwokackiej). ●

# Wiedza, integracja, specjalizacja – trzy pieczenie na jednym ogniu

Dorota Jarzębowska, aplikantka radcowska  
Dagmara Rajca, aplikantka radcowska



Fot. JESHOOTScam

**C**ałkiem niedawno uczestniczyliśmy w ciekawej prezentacji dotyczącej „sekcji praktyków prawa” tworzonych przy okręgowych radach adwokackich. Dlaczego poświęcamy uwagę adwokackiej inicjatywie? A dlatego, że naszym zdaniem inicjatywa ta zasługuje na zaprezentowanie szerszemu gronu! Może ten artykuł zapoczątkuje zmiany, a przynajmniej dyskusję o nowych możliwościach rozwoju.

## Co to jest?

Sekcja praktyków prawa to oddolna inicjatywa adwokatów i aplikantów, która została zaaprobowana przez Krajowy Zjazd Adwokatów w drodze uchwały. Są to swobodnego rodzaju „koła naukowe” zrzeszone przy okręgowych radach adwokackich w całej Polsce. Sekcje podzielone są tematycznie, przy czym temat danej sekcji zależy od inicjatywy jej twórców. Przykładowo, przy Okręgowej Radzie Adwokackiej

w Warszawie już funkcjonują takie sekcje jak: „Bankowość i finanse”, „Fuzje i przejęcia”, „Prawo karne”, „Prawo technologii informacyjnych”, a nawet dotycząca wciąż niszowego obszaru – „Prawa mody”. Przy czym wciąż powstają nowe. W ramach sekcji jej członkowie organizują spotkania, konwersatoria, wykłady i inne wydarzenia kierowane nie tylko do adwokatów i aplikantów, ale także do osób trzecich w celu promocji zawodu.

## Dlaczego warto?

### 1. Wiedza

Przed wszystkim sekcje mają propagować i pogłębiać wiedzę oraz doświadczenie zawodowe swoich członków w wybranej dziedzinie prawa. Naszym zdaniem stanowiłyby świetne uzupełnienie działań OIRP Wrocław w zakresie doskonalenia zawodowego jej członków. Jak udało nam się zauważyć, szkolenia organizowane przez Izbę cieszą się coraz większym zainteresowaniem. Jednak nieraz ilość chętnych przewyższa ilość miejsc dla uczestników. Korzyści byłyby wymierne – więcej szkoleń oznacza więcej możliwości spotkań z autorytetami w konkretnej dziedzinie, więcej wiedzy, a w efekcie wyższy poziom usług prawnych oraz wzrost zaufania dla zawodu radców prawnych, a to z kolei przełoży się na liczbę klientów. Co więcej, działalność takich sekcji koresponduje z jedną z najbardziej skutecznych metod nauki, czyli „peer learning”, którą w wolnym przekładzie można przedstawić jako „partnerskie uczenie się”. Metoda ta polegać w znacznej mierze na wspólnej nauce, gdzie priorytet stanowi zdobycie wiedzy opartej na własnej analizie pozbawionej, nieco „sztywnej”, akademickiej formy. Metodzie tej znacznie bliżej do wymiany poglądów na określony temat w obecności pozostałych osób

o zbliżonym poziomie doświadczenia zawodowego. Na marginesie warto wskazać, że peer learning ma wpływ nie tylko na wiedzę merytoryczną, ale także szereg umiejętności miękkich, takich jak praca w grupie czy umiejętność wystawiania się.

### 2. Integracja

Mawia się, że łańcuch jest tak silny, jak jego najszabsze ogniwo. Silny samorząd to także grupa osób, które wzajemnie się wspierają, służą sobie radą i pomocą w sprawach zawodowych (zgodnie zresztą z zasadami etyki wykonywania zawodu radcy prawnego). Sekcje praktyków mogą, po pierwsze przyczynić się do wzmacniania ducha współpracy wśród członków naszego samorządu, a po wtóre stanowią forum, na którym można poznać nowe osoby o zbliżonych zainteresowaniach i obszarach specjalizacji. Uczestnictwo w sekcji integruje członków nie tylko w danym okręgu, ale w skali całego kraju. Sekcje adwokackie współpracują ze sobą i organizują również prace i spotkania międzyokręgowe. Dalej idąc, widzimy tutaj ogromny potencjał we wdrażaniu świeżo upieczonych radców prawnych w realia zawodu. Młodemu stażem radcy prawnemu ciężko odnaleźć się wśród olbrzymiej konkurencji. Sekcje mogłyby pomóc w odnalezieniu swojej niszy, wyspecjalizowaniu się w konkretnym kierunku i nawiązaniu znajomości z prawnikami, którzy już w danej dziedzinie działają i mogą podzielić się swoim doświadczeniem.

### 3. Specjalizacja

Sekcje przyczynią do pogłębienia specjalizacji wśród zawodów prawniczych, co naszym zdaniem będzie z korzyścią zarówno dla potencjalnych klientów jak i dla samych radców – obecnych i przyszłych. Wiemy jednak, że w tej kwestii zdania pozostają podzielone.

## Skąd wziąć na to pieniądze?

Z informacji, które otrzymaliśmy na prezentacji, nie da się jednoznacznie określić kosztów szkoleń i spotkań organizowanych przez poszczególne sekcje adwokackie. Zależy to po prostu od ustaleń samych organizatorów. Część wykładających zgadza się prowadzić szkolenia nieodpłatnie, w ramach dobrej współpracy, część jednak otrzymuje wynagrodzenie. Miejscem organizacji mogą być sale należące do izby lub sale wynajęte – o ile przewidziane są na to środki pieniężne. Samo uczestnictwo w sekcji jest nieodpłatne, a z założenia mają one działać w oparciu o wzajemną życzliwą współpracę oraz wymianę wiedzy i doświadczeń.

## Sukces czy klapa?

Wydawać by się mogło, że „kółka naukowe” nie będą cieszyć się zainteresowaniem z powodu obawy przed rosnącą konkurencją na rynku. Jednak z zebranych przez nas danych wynika, że 32 sekcje zgromadziły aż 1200 aktywnych członków – adwokatów i aplikantów adwokackich z całej Polski. Okazuje się, że wielu adwokatów, radców prawnych, sędziów i pracowników uczelni chętnie dzielą się swoją wiedzą i przyjmują zaproszenia od sekcji praktyków prawa do prowadzenia szkoleń.

## A może pójść o krok dalej?

W naszej ocenie działania OIRP we Wrocławiu w zakresie szkoleniowym są realizowane bardzo dobrze, ale to nie znaczy, że nie może być jeszcze lepiej! Odnosząc się do integracji, większych uwag również nie mamy, gdyż nasza izba „nie tylko prawem stoi” i coraz częściej organizowane są wydarzenia niezwiązane ściśle

z wykonywaniem zawodu. Ciekawą „wariacją na temat” sekcji praktyków byłoby utworzenie sekcji nieograniczających się jedynie do tematyki prawniczej. A może by tak stworzyć „grupę działań charytatywnych”, „zespół szlachetnej paczki”, a może „sekcję promocji zawodu radcy prawnego”? W tym miejscu chciałobyśmy się podzielić naszym – aplikantek z zaawansowanym stażem – wrażeniem, że niekiedy ciężko wyczuć, czy jako aplikanci także możemy uczestniczyć bądź wspierać organizację bieżących wydarzeń, czy też są one kierowane wyłącznie do radców prawnych. Wierzmy, że aplikanci w znacznej mierze są chętni do pomocy i uczestnictwa w życiu samorządu, jednak często brak szerszej informacji na temat tego, kto może wziąć udział w wydarzeniu lub wskazania jaka pomoc jest potrzebna, stanowi przeszkodę w przekuciu chęci w działanie. Przy organizacji wydarzeń takich jak np. szlachetna paczka czy piknik radcowski można przecież stworzyć grupy odpowiedzialne za konkretne zadania (pakowanie zebranych datków, fotografovanie i filmowanie wydarzeń, wymyślanie atrakcji, które odbywają się na tych wydarzeniach, a potem ich realizacja). Być może dobrym rozwiązaniem byłoby przekazanie ze strony Izby informacji nie tylko o samym wydarzeniu, ale także o tym, jakie wsparcie jest potrzebne na etapie jego przygotowania? Taka informacja mogłaby trafić chociażby za pośrednictwem e-maili do starostów grup, czy też po prostu w aktualnościach na profilu OIRP na Facebooku.

Naszym zdaniem dobrych inicjatyw nigdy za wiele! Prężnie funkcjonują już sekcje sportowe, które cieszą się zainteresowaniem, mamy więc cichą nadzieję, że znajdzie się też miejsce na kolejną inicjatywę służącą dobru całej korporacji. Zachęcamy do zabierania głosu i przesyłania własnych opinii i pomysłów. ●

# Praktyka zagraniczna w Niemczech oczami aplikantki

Agnieszka Poteralska, aplikantka radcowska, LL. M.



**W** ramach współpracy Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu z Saksońską Izbą Adwokacką miała miejsce druga edycja praktyk dla aplikantów radcowskich w kancelariach prawnych działających w Saksonii.

Jak w przypadku pierwszej edycji praktyk zagranicznych, warunkiem udziału była znajomość języka niemieckiego co najmniej w stopniu średniozaawansowanym oraz znajomość języka niemieckiego prawniczego. W ramach rekrutacji prowadzonej przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu należało wykazać posiadanie odpowiednich umiejętności językowych oraz umotywić chęć

zdobycia doświadczenia w zagranicznej kancelarii prawnej. Następnym krokiem była decyzja o wyborze kancelarii, której profil odpowiadał zainteresowaniom kandydata. Zaletą w ramach ubiegania się o przyjęcie na praktyki jest możliwość samodzielnego wyboru i kontaktu z wybraną kancelarią, co ułatwia dobór miejsca według własnych preferencji zawodowych i przyspiesza proces organizacji wyjazdu. Po ustaleniu istotnych kwestii dotyczących odbywania praktyki, możliwe było zawarcie umowy z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu, w ramach której przyznawane jest dofinansowanie na pokrycie kosztów wyjazdu. Praktyki odbywają się planowo w okresie przerwy w zajęciach szkoleniowych (lipiec), jednak

istnieje możliwość wyjazdu w innym terminie po uzyskaniu zgody ze strony Izby.

Swoją praktykę odbywałam w kancelarii PETERSTEN HARDRAHT PRUGGMAYER Rechtsanwältin Steuerberaterin w biurach kancelarii w Dreźnie (specjalizacja: prawo administracyjne) oraz w Lipsku (specjalizacja: prawo cywilne i prawo spółek) pod opieką mec. Klausa Hardrahta i mec. Joachimima Kloosa. W trakcie dwutygodniowego pobytu powierzano mi zadania m.in. z zakresu prawa cywilnego, postępowania cywilnego oraz prawa budowlanego i energetycznego. Sporządzałam projekty opinii prawnych, pracowałam nad prowadzeniem korespondencji na etapie przedsądowym, przygotowywałam pisma procesowe oraz wspomagałam bieżącą pracę adwokatów kancelarii.

Dla zebrania praktycznych doświadczeń cenny był także udział w spotkaniach negocjacyjnych i przygotowywanie dokumentów będących podstawą ostatecznych porozumień. Ciekawym wyzwaniem było próbne przygotowanie tzw. referatu (niem. Aktenvortrag), który stanowi część niemieckiego egzaminu zawodowego, a który polega na ustnym przedstawieniu przypadku na podstawie akt, omówieniu występujących w nim problemów prawnych oraz zaproponowaniu rozwiązania co do dalszego poprowadzenia sprawy.

W ramach wykonywania zadań sięgałam do wielu niemieckich aktów prawnych, co wymagało znajomości systemu niemieckiego prawa, poznawałam zwyczajnie procesowe (niektóre zupełnie odmienne od polskich i bardziej przyjazne pełnomocnikom), a także sposób pisania i formułowania argumentów prawnych. W trakcie trwania praktyki miałam możliwość dyskusji z niemieckimi adwokatami na tematy prawnoporównawcze, które w mojej

pracy zawodowej mają istotne znaczenie, a to z uwagi na kontakt z klientami pochodzącymi głównie z krajów niemieckojęzycznych.

Czy poleciłabym innym udział w takim projekcie i czy sama jeszcze raz wzięłabym w nim udział? Zdecydowanie tak. Wprawdzie odbywanie praktyki w innym języku oraz kraju o innym porządku prawnym stanowi wyzwanie zarówno intelektualne, jak i organizacyjne, jednak przede wszystkim przynosi dużo satysfakcji i wzbogaca o nieprzeciętne doświadczenia, a także daje możliwość sprawdzenia własnych umiejętności językowych oraz wykazania się znajomością obcego prawa. Na podstawie własnych doświadczeń mogę również przyznać, że w niemieckich kancelariach prawnych w dobrym tonie jest przekazanie obszernej informacji zwrotnej i szczególowej opinii na temat umiejętności i sposobu wykonywania zadań wraz z oceną. Bardzo profesjonalna i merytoryczna opieka nad praktykantem wspomaga zawodowy rozwój i buduje świadomość własnych mocnych stron, a także daje refleksję nad kwestiami, nad którymi należy jeszcze popracować. Pobyt w Dreźnie i Lipsku był czasem niezwykle wartościowym merytorycznie, który z pewnością będzie procentował w dalszej pracy w środowisku międzynarodowym.

Podsumowując, praktyki zagraniczne polecam szczególnie osobom, które chcą zdobyć doświadczenia prawnoporównawcze lub prowadzą prace badawcze w tym zakresie. Z całym przekonaniem namawiam do skorzystania z możliwości pogłębienia wiedzy o zagranicznych systemach prawnych w połączeniu z nauką fachowego słownictwa prawniczego, bowiem znajomość języków obcych i doświadczenia zagraniczne są cenione na prawniczym rynku pracy. ●



# Praktyki za granicą – korzyści w kraju

(relacja z praktyki zagranicznej)

Agnieszka Bonikowska, aplikantka radcowska

**W** tym roku odbyła się druga edycja praktyk zagranicznych organizowanych przez Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu we współpracy z Rechtsanwaltskammer Sachsen w Niemczech. W ramach tej współpracy aplikanci radcowscy po raz kolejny mogli wyjechać do jednej z saksońskich kancelarii, aby tam zdobywać doświadczenie zawodowe i szlifować umiejętności językowe.

## Podstawowe pytania i odpowiedzi

Kiedy dowiedziałam się o możliwości wyjazdu za granicę, nie wahałam się ani chwili i wiedziałam już, że w tym roku część wakacji spędzę w Saksonii. Praktyki zagraniczne co do zasady powinny odbyć się latem i choć okres letni może kojarzyć się głównie z wypoczynkiem i urlopem, to jest to także doskonały czas na odbycie praktyk za granicą i zdobycie cennego międzynarodowego doświadczenia.

Kancelarię przyjmującą mogłam wybrać sama. Zanim jednak podjęłam decyzję co do kancelarii przyjmującej, zadałam sobie kilka pytań: czego oczekuję? Czego chciałbym się dowiedzieć i nauczyć? Czy chcę

praktykować w obszarze zbieżnym z moją codzienną pracą, czy zajmować się zagadnieniami, z którymi na co dzień się nie spotykam? Zdecydowałam się na odbycie praktyk w kancelarii PETERSEN HARTRAHT PRUGGMAYER Rechtsanwälte Steuerberater – świadczącej usługi prawne zarówno w obszarze prawa publicznego, jak i prywatnego. Szeroki zakres doradztwa pozwolił mi na wszechstronne poznanie prawa niemieckiego i specyfiki problemów, z którymi spotykają się pełnomocnicy w poszczególnych gałęziach prawa. Co warto podkreślić – praktykanci otrzymują dofinansowanie od naszej Izby, które wystarcza na pokrycie kosztów utrzymania i dojazdu, co pozwala skupić się na merytorycznej stronie praktyki.

## Elbflorenz (Florencja nad Łabą)

Miałam możliwość i przyjemność odbywania praktyki we wszystkich trzech lokalizacjach kancelarii przyjmującej, dzięki czemu mogłam poznać strukturę kancelarii, a przede wszystkim pracować ze specjalistami z różnych dziedzin prawa.

Głównym miejscem mojej praktyki było Dreźnie. W tej lokalizacji skupiają się adwokaci



specjalizujący się w prawie publicznym – prawie administracyjnym oraz prawie zamówień publicznych. Podczas praktyki zmierzyłam się z problemem właściwego zakwalifikowania stosunku prawnego łączącego strony do prawa cywilnego lub prawa administracyjnego. W ramach próby rozwiązania tego problemu odbyłam szereg dyskusji nad procesem kształtowania się niemieckich przepisów i ich wykładnią historyczną, a także literalną i celowościową, oraz różnymi wnioskami z nich płynącymi.

W ramach opracowania sprawy miałam okazję poznać zasady rządzące postępowaniem sądownoadministracyjnym oraz zasady prawidłowej struktury pism procesowych. Była to także okazja do zaznajomienia z fachowym słownictwem niemieckiego języka prawniczego i formułowaniu argumentacji prawniczej w tym języku, a także profesjonalnym prowadzeniem kontaktu z klientem, sądami i organami administracji państwowej.

## **Chemnitz – gdzie historia spotyka się ze współczesnością**

Chemnitz z jednej strony nie jest miastem bogatym w zabytki, a z drugiej nie ma tu wielu wieżowców charakterystycznych dla dzisiejszych metropolii. Tam historia spotyka się ze współczesnością. Taki też charakter miała moja praca w Chemnitz. Miałam tam okazję pracować z adwokatem specjalizującym się w prawie ochrony danych osobowych. Niezwykle interesująca była dyskusja, jaką odbyliśmy nad postanowieniami RODO. Rozporządzenie to budzi obecnie wiele emocji oraz wątpliwości. Co ciekawe, niemieccy adwokaci mierzą się z tymi samymi problemami, z którymi borykają się polscy pełnomocnicy, jednak rozwiązują je nieco inaczej.



Fot. 3dman\_eu

Jak się okazało, wynika to z jednej strony z różnej wykładni przepisów, z drugiej zaś – z odmiennych stanowisk reprezentowanych w orzecznictwie i przez organy nadzoru. Choć rozporządzenie RODO jest aktem prawnym obowiązującym jednolicie w całej Unii Europejskiej, to już teraz praktyka pokazuje, że jego stosowanie nie będzie identyczne w całej Wspólnocie.

## **Przyszłość to ciągły rozwój i praca (Lipsk)**

Lipsk jest obecnie najszybciej rozwijającym się miastem w Saksonii. Ten fakt przywozdi mi na myśl skojarzenie z obecną sytuacją prawodawczą. Prawo zmienia się bardzo szybko. To czego uczyliśmy się na studiach lub choćby przygotowując się do kolokwium na aplikacji, dziś może już być nieaktualne. Profesjonalny pełnomocnik powinien na bieżąco śledzić te zmiany i posiadać umiejętność ich praktycznego zastosowania.

Podczas zgłębiania niuansów niemieckiego materialnego i procesowego prawa

cywilnego moją uwagę zwróciło szereg odmienności nieznanymi polskiemu porządkowi prawnemu. Jedną z nich jest ostateczne ustalanie przez sąd w wyroku wartości przedmiotu sporu, z czym wiąże się możliwość zaskarżenia wyłącznie tego ustalenia (od wartości tej wszak zależą koszty sądowe). Kolejną odmienność związaną jest ze składaniem apelacji. Przepisy dopuszczają możliwość złożenia samego pisma wskazującego na chęć zaskarżenia orzeczenia bez wskazywania uzasadnienia i to nawet, gdy apelacja składana jest przez profesjonalnego pełnomocnika. Uzasadnienie może zostać przedłożone w późniejszym terminie, a termin ten dodatkowo może zostać nawet wielokrotnie przedłużony. Takie rozwiązania mogą wydawać się korzystne dla pełnomocników. Z drugiej jednak strony przepisy przewidują wyższe rygory dotyczące składania pism w sądzie. Bowiem dla zachowania terminu nie wystarczy złożenie pisma w placówce pocztowej, decydujący jest termin wpływu pisma do sądu. Ten warunek bez wątplenia wymaga od pełnomocników dużej dyscypliny i dobrej organizacji pracy. Należy jednak wspomnieć, że pismo można wysłać faksem – co jest równoznaczne z wpływem pisma do sądu i zachowaniem terminu.

## 1001 korzyści

Praktyki zagraniczne oferują wiele możliwości i korzyści, które trudno przecenić, bowiem praktyki w Niemczech to nie tylko czytanie niemieckich przepisów i orzecznictwa. To także poznawanie kultury naszego sąsiada, największego partnera gospodarczego, z którym, zwłaszcza na Dolnym Śląsku, łączą nas bogate kontakty handlowe i współpracy gospodarcza. Do niewątpliwych zalet praktyk należy poznanie nowych osób, profesjonalistów

i rówieśników. Jestem przekonana, że nawiązane kontakty zaowocują współpracą w przyszłości.

Praca za granicą to także doskonała okazja do szlifowania znajomości prawniczego języka obcego, a także nauki jego praktycznego zastosowania i formułowania profesjonalnych tekstów i pism. Dwujęzyczność oraz znajomość obu porządków prawnych i kultury biznesowej jest bez wątpienia pomocna w zrozumieniu potrzeb klientów oraz znalezieniu odpowiedniego dla nich rozwiązania.

## Po praktykach praktyczne refleksje

Praktykę w kancelarii PETERSEN HARDRAHT PRUGGMAYER Rechtsanwälte Steuerberater mogę serdecznie polecić. W kancelarii spotkałam się z bardzo ciepłym przyjęciem. Podczas całego pobytu traktowano mnie bardzo serdecznie. Co uważam za szczególnie ważne – miałam możliwość zadawania pytań, a adwokaci zawsze znajdowali czas na rozmowę i chętnie dzielili się swoim doświadczeniem i udzielali praktycznych wskazówek.

Choć praktyki są bezpłatne (ze strony kancelarii przyjmującej), to uważam, że zdobyte doświadczenie jest bezcenne. To właśnie czas aplikacji jest najlepszym czasem na zadawanie pytań i szukanie własnej drogi zawodowej. To czas na dyskusje i czerpanie z wiedzy doświadczonych pełnomocników. Wiedzę tę można pozyskiwać nie tylko na rodzimym gruncie, ale także za granicą, ponieważ, co doskonale widać podczas pracy za granicą, prawnicy na całym świecie spotykają się z podobnymi problemami. Podpatrywanie nowych rozwiązań i organizacji pracy oraz merytoryczna dyskusja jest podstawą rozwoju w każdej dziedzinie życia. ●

# Ślubowanie radców prawnych

Julian Wypasek, radca prawny, aplikant radcowski 2015–2018



**28** czerwca 2018 r. w auli Wrocławskiego Centrum Kongresowego przy Hali Stulecia odbyło się uroczyste ślubowanie nowych radców prawnych, którzy pomyślnie zdali w tegoroczny egzamin radcowski.

Z uwagi na to, że pierwotny termin ślubowania zaplanowany został na godzinę, która kolidowała z meczem reprezentacji

Polski na Mistrzostwach Świata, Dziekan, który jest zagorzałym kibicem piłki nożnej, zdecydował o zmianie godziny ślubowania. W międzyczasie w Izbie zorganizowano targi dla nowych radców prawnych. Największym zainteresowaniem cieszyły się togi – w końcu na ślubowaniu to rzecz niezbędna. Otrzymaliśmy również grupowe rabaty, złożyliśmy zamówienia i czekaliśmy na ich realizację.



Choć aula WCK jest wielka, to wypełniła się niemal po brzegi. W ślubowaniu towarzyszyli nam bliscy, którzy wspierali nas przez ponad trzy lata boju o tożsamość z niebieskim żabotem. Myślę, że każdy z nas uradowany był faktem, że w tym

szczególnym dniu może liczyć na obecność osób bliskich.

Po odśpiewaniu hymnu, swoje przemówienia wygłosili: Pan Dziekan Leszek Korczak i Pani Dziekan Danuta Ławniczak.



W pamięć zapadł mi w szczególności przytoczony przez tę drugą cytat z Konfucjusza: „Wybierz pracę, którą kochasz, a nie będziesz musiał pracować nawet przez jeden dzień w swoim życiu”. Pomyślałem, że z pracą prawnika łączy mnie jednak szorstka miłość, więc w życiu trochę się chyba napracuję...

Po oficjalnym rozpoczęciu uroczystości przyszła pora na występ chóru Uniwersytetu Ekonomicznego, a po nim wzniosły moment jakim jest założenie togi. Widoczny był brak doświadczenia w tym obszarze, zapieczętowanie wcale nie było łatwe. Według Pana Dziekana, wprawiony mecenas ubiera swój strój urzędowy w 1,6 sekundy. Mam nadzieję, że w miarę rozwoju kariery na sądowych korytarzach i my osiągniemy taki wynik. Następnie nagrodzono osoby, które zdały egzamin radcowski z najwyższymi wynikami. Najlepszy zdający uzyskał z wszystkich części egzaminu średnią 5.0. W nagrodę otrzymał togę, w którą został oficjalnie „przyobleczony” przez

Dziekanów. Kiedy miał ją na sobie, przyszła pora na kulminacyjny moment dnia, mianowicie wypowiedzenie roty ślubowania. W tym momencie oficjalnie i w pełni staliśmy radcami prawnymi.

Żeby formalności stało się zadość, wszyscy ślubujący musieli się jeszcze podpisać pod rotą ślubowania. Po złożeniu podpisu osobiste gratulacje składali nam Dziekani, z którymi każdemu z nas zrobiono pamiątkowe zdjęcie.

Zanim wyprowadzono sztandar, wręczyliśmy obecnym na sali członkom władz naszej izby bukiety kwiatów. Był to wyraz naszej wdzięczności za pracę i zaangażowanie włożone w organizację aplikacji i egzaminu. Po pamiątkowych zdjęciach grupowych mogliśmy nasz sukces uczcić lampką wina.

Już jako radcy prawni rozeszliśmy się by świętować uzyskanie tytułu zawodowego w gronie najbliższych. ●



# Z życia sekcji biegowej OIRP Wrocław

Klaudia Walasek, radca prawny



**K**olejny kwartał działalności sekcji biegowej nie tylko spowodował większe zainteresowanie biegiem w dolnośląskiej części niebieskich załóg, ale także znalazł bezpośrednie przełożenie w klasyfikacji medalowej naszych członków.

Jeszcze chyba nigdy nasi biegacze nie zdobyli tylu medali w tylu konkurencjach.

Jeszcze chyba nigdy nasi członkowie nie wzięli udziału w tak wielu i tak zróżnicowanych zawodach.

Ale po kolei...

W dniu 30 czerwca 2018 r. odbyła się VII edycja Biegu o Puchar Dziekana OIRP Wrocław. Z roku na rok impreza staje się coraz bardziej popularna nie tylko w gronie



radców. Nie raz i nie dwa na szutrowych czy betonowych trasach pytani byliśmy o ten bieg, który wiedzie jedną z najbardziej malowniczych okolic naszego miasta, mianowicie wałami na Biskupinie. W tym roku w biegu wzięło udział blisko 50 osób, a w najbliższych latach zawody te mają szansę przyciągnąć jeszcze więcej uczestników. Jest to wspaniała okazja do rozgrzania mięśni przed Piknikiem Radcowskim, na którym odbywa się dekoracja zwycięzców. W ostatnim dniu czerwca na podium stanęło aż czterech reprezentantów sekcji biegowej! Tylko dwa pudła oddaliśmy dla koleżanek z samorządu. Pierwsza na mecie pojawiła się Ewelina Świątek, drugie miejsce zajęła Monika Teller, a trzecia była Iwona Strzępka. W klasyfikacji mężczyzn nasi sekcyni koledzy nikomu nie dali odebrać sobie pucharu. Pierwszy na mecie był Wojciech Zakrzewski, drugi Paweł Behrendt, zaś brąz przypadł Markowi Szpakowi. Kolejna edycja dopiero za około 10 miesięcy, ale my już zapraszamy do udziału w tej wymienitej imprezie!

Wśród zawodów, w których braliśmy udział były zarówno biegi na dystansie 5, 10 kilometrów, jak i półmaratony i maratony.

Wymienienie i opisanie wszystkich zawodów, zapełniłoby wszystkie strony niniejszego wydania, tak więc zdecydowaliśmy się krótko wspomnieć o najważniejszych wydarzeniach.

Wśród „piątek” na wyróżnienie zasługuje Praska Piątka poprowadzona ulicami prawobrzeżnej Warszawy, gdzie nasz reprezentant Wojtek Zakrzewski poprawił swój rekord życiowy na 5 km, pokonując ten dystans w niesamowitym czasie 18:23.

Na pięć kilometrów sekcjowicze wzięli także udział w letnim cyklu biegów City Trail w Lesie Osobowickim. Bieg ten jest bardzo lubiany przez naszych biegaczy dlatego też podczas ostatniego biegu wakacyjnej edycji nie mogło zabraknąć Pawła Behrendta, Krzyśka Gąsiorowskiego, Marka Szpaka oraz Jakuba Kędzierzkiego. Panowie już czekają na rozpoczęcie jesienno-zimowego cyklu tego bardzo popularnego biegu.

Na dystansie 10 km sekcja biegowa może poszczycić się dwoma kolejnymi trofeami! 2 września, podczas oławskiego Biegu Koguta zgarnęliśmy dwa miejsca na podium w klasyfikacji radców prawnych. Drugie miejsce w kategorii kobiet uzyskała Klaudia Walasek, a w kategorii mężczyzn również na drugie miejsce wskoczył Marek Szpak. Na szczególną uwagę zasługuje nowy rekord życiowy Krzyśka Gąsiorowskiego, który otarł się o podium (42:26), a także kolejny solidny występ naszego specja od półmaratonów Łukasza Wollnego.

Co do zaś dystansu ponad dwukrotnie dłuższego, ostatnio pisaliśmy o prawie dziesięcioosobowej reprezentacji sekcji na wrocławskim nocnym półmaratonie. W swoich szeregach mamy jednak bardzo wytrwałych długodystansowców,



dla których biegaczy jeden półmaraton to żadne wyzwanie. Łukasz Wollny i Iwona Strzępka pod koniec sierpnia wzięli udział w XIX Toyota Wałbrzych Półmaraton, którym zakończyli wyścig po Koronę Półmaratonów Polskich. Pięć różnych miast, pięć różnych tras, pięć różnych dat i około 105 kilometrów... to wszystko sprawiło, że nasi biegacze mogą pochwalić się pięknymi koronami w swoich gąbłkach!

Ponadto tradycyjnie, w drugą niedzielę września, na ulicach naszego miasta odbyła się kolejna edycja Wrocław Maratonu. Prawie 4000 biegaczy miało do pokonania „królewski” dystans 42km 195m. Na starcie stanęło dwóch naszych przedstawicieli – Łukasz Wollny i Krzysiek Gąsiorowski. Obaj są zadowoleni ze swoich wyników. Łukaszowi udało się po raz pierwszy w biegowej przygodzie „złamać granicę” 4 godzin (03:59:28), a Krzysiek o blisko 3 minuty poprawił swój dotychczasowy

rekord życiowy (03:26:23). Nasi zawodnicy podkreślali dobrą organizację całej imprezy oraz pozytywne wsparcie licznych grup kibiców, w tym także innych przedstawicieli naszej sekcji w różnych punktach trasy, za które serdecznie dziękują.

Za duży sukces należy uznać także wzrost zróżnicowania naszych biegaczy. Biegają nie tylko radcowie, ale także aplikanci. Zdarza się, że na treningi dołączają także przedstawiciele innych korporacji prawniczych. Choć czasem dobra zabawa w czasie biegu i biegowe pogaduchy (czasem krytycznie zwane przez bardziej doświadczonych biegaczy „zabawami biegowymi”) odwracają uwagę od dzielenia się przeżyciami na naszej fejsbukowej stronie, przez co może się wydawać, że prawie wcale nie trenujemy. Nic bardziej mylnego! Biegamy wspólnie średnio raz na dwa tygodnie! Gorąco zapraszamy na wspólne biegowe pogaduchy! ●



# Zwycięstwo OIRP Wrocław w X Turnieju Piłkarskim Prawników w Piłce Nożnej

Rafał Biel, radca prawny



Fot. Galeria ORA Wrocław

**24** czerwca 2018 r. – na obiektach sportowych Hotelu Gem we Wrocławiu – odbył się X, jubileuszowy, Wrocławski Turniej Piłkarski Prawników w Piłce Nożnej organizowany przez Izbę Adwokacką we Wrocławiu w porozumieniu

z Okręgową Izbą Radców Prawnych we Wrocławiu oraz Stowarzyszeniem Sędziów Polskich IUSTITIA, Oddział we Wrocławiu.

Zespół OIRP Wrocław jako triumfator tej już cyklicznej imprezy w latach w latach



Fot. Galeria ORA Wrocław

2010, 2011, 2012, 2014, 2015 i 2017 oraz laureat drugiego miejsca w roku 2016 postawił sobie wyłącznie jeden cel – kolejne zwycięstwo. I to założenie udało się w pełni zrealizować. Nasza drużyna po remisie w pierwszym meczu 1–1 z sędziami, w kolejnych spotkaniach grupowych pewnie wygrała z drużyną LEX PISTOLS (zespół złożony z adwokatów, radców prawnych i aplikantów tychże zawodów) 5–0 oraz reprezentacją Izby Adwokackiej we Wrocławiu w tym samym stosunku bramek. W meczu finałowym, ponowne zwycięstwo nad drużyną adwokacką, tym razem 3–0 zapewniło triumf w turnieju.

Klasyfikacja turnieju przedstawiała się następująco:

1. OIRP Wrocław
2. Izba Adwokacka we Wrocławiu
3. Drużyna Sędziów
4. LEX PISTOLS.

Po zakończeniu turnieju odbyło się uroczyste wręczenie pucharów oraz okolicznościowy grill. Wywalczony puchar odebrali zawodnicy OIRP Wrocław w składzie: Marcin Rolirad, Batosz Nogala, Rafał Biel, Łukasz Bożek, Arkadiusz Matyszczak, Tomasz Markowski, Michał Jasiok oraz Damian Karczewski.

Miejmy nadzieję, że w przyszłym roku obsada turnieju będzie liczniejsza i nie zabraknie chociażby reprezentantów prokuratury, policji, czy pracowników naukowych Uniwersytetu Wrocławskiego. ●



Fot. Galeria ORA Wrocław

# Radcy Prawni Górom – nocna Ślęza na START

Raul Grudziński, radca prawny



**W** dniach 14–15 kwietnia 2018 roku Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu wraz z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Wałbrzychu zorganizowały I Dolnośląski Rajd Górski Radców Prawnych.

Kierunkiem i głównym górskim celem rajdu był szczyt Śnieżnika (1426 m n.p.m. na

polskim oznaczeniu, a 1424 m n.p.m. na czeskiej tabliczce 2 metry dalej, nie niżej), a celem pozagórskim natomiast była integracja środowiska radców prawnych. Oba cele udało się zrealizować z wielkim naddatkiem, gdyż efektem wyjazdu było zawiązanie sekcji górskiej przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych we Wrocławiu – sekcji RPGóry.

I tak oto 12 lipca 2018 roku doszło do inauguracyjnego wejścia na górę, która pozwala się podziwiać każdego dnia z miasta Wrocław – Ślężę (718 m n.p.m.) – myloną z nazwą miejscowości w pobliżu Sobótka – chociaż warto wiedzieć, że tak właśnie była dawniej określana (z niem. Zobtenberg – Góra Sobótka). Ten odosobniony masyw górski jest przedostatnim reprezentantem Korony Gór Polski (28 szczytów), co nie zmienia faktu, iż odcisnęła mocne piętno na kartach historii, albowiem nazwa krainy historycznej Śląsk pochodzi właśnie od plemienia Ślęzan zamieszkującego terytorium wokół góry Ślęzy (ośrodek ich kultu religijnego) oraz nad rzeką Śleza (nazwa góry i rzeki brzmiały kiedyś jednakowo).

Obrany cel był ambitny, ponieważ wejście było nocne, a do tego deszczowe. Na starcie stało się 11 uczestniczek i uczestników – radców prawnych i sympatyków górskich szlaków i tyle samo osób dojrzało do mety. Jest to prawdziwy sukces wyprawy, bo nie od dziś wiadomo, że tylko znak równości między wejściem, a zejściem jest powodem do radości ze zdobycia każdej góry. Na szlak wyruszyliśmy o 19.30 przy początkowo, zaskakująco dobrej aurze (prognozy pogody nie były łaskawe przewidując mocny deszcz lub bardzo mocny deszcz). Początkowo grupa podążała czarnym szlakiem i po ok. 45 minutach skręciliśmy w szlak czerwony, którym skuteczniliśmy atak szczytowy. Z powodu mgły dość szybko zrobiło się ciemno, co wymusiło konieczność użycia wszystkich zmysłów, a przede wszystkim wyobraźni do zwizualizowania wspaniałej panoramy okolic całego Przedgórze Sudeckiego, Gór Sowich oraz Zalewu Mietkowskiego.

Niedogodność atmosferyczna została zrekompensowana z kulinarną nawiązką.

Otóż jak powszechnie wiadomo nic nie integruje bardziej, niż wspólnie przygotowany, a następnie skonsumowany wikt. Na pierwszy ogień poszły kiełbaski z klasycznego grilla. W tonącej mgłę, przy świetle czołówek wszystko smakowało wspaniale, jednak to był dopiero wstęp do prawdziwych smakowitości! Okazało się bowiem, że uczestniczki nocnej wyprawy zabrały ze sobą talenty kulinarne i na rozgrzany ruszt wsadziły banany z czekoladą, migdałami i amaretto. Połączenie tyleż ciekawe, co naprawdę smaczne, o walorach energetycznych (niezbędnych przed zejściem) nie wspominając!

Miejmy nadzieję, że te wspólne gotowania staną się „nową świecką tradycją” naszych wyjazdów. Wspólne biesiadowanie wykorzystaliśmy do dyskusji na temat sekcji RPgóry, naszych celów, wizji i wspólnych planów, a było o czym rozmawiać! Wspólnie stworzyliśmy listę przyszłych górskich celów, których część chcemy zrealizować jeszcze w tym roku. Kronikarski obowiązek każe wspomnieć, że pierwszym wybranym celem jest przejście całej grani Karkonoszy – prawdziwa gratka dla gór fanów.

Przy zejściu okazało się, że Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej tylko Nas trzymał w niepewności, bo prognozy postanowiły się sprawdzić. I tak w strugach deszczu, żółtym szlakiem rozpoczęliśmy drogę powrotną. Nie przeszkodziło nam to jednak w prowadzeniu burzliwych dyskusji o życiu w górach i bez gór, a raczej wytrwać w czasie między górami, a górami. Do parkingu dotarliśmy ok. 23.00 gdzie zakończyliśmy nasze krótkie, ale bardzo owocne szczytowanie o smaku czekoladowo-bananowym. Kolejny raz potwierdziła się odwieczna prawda, że najlepsze wydarzenia to te organizowane spontanicznie. ●

# XVII Ogólnopolskie Mistrzostwa Radców Prawnych i Aplikantów w tenisie

Krystian Mularczyk, radca prawny



Fot. Karol Kacperski

**W** dniach 23–25 sierpnia – na gościnnych kortach Arki Gdynia – odbyły się organizowane przez Krajową Radę Radców Prawnych XVII Ogólnopolskie Mistrzostwa Polski Radców Prawnych i Aplikantów w Tenisie.

W czwartek nastąpiło uroczyste otwarcie Turnieju. Uczestniczyło w nim ponad

40 tenisistów i tenisistek. Oprócz drużyny OIRP Wrocław w turnieju uczestniczyli także zawodnicy z Krakowa, Łodzi, Poznania, Warszawy, Gdańska oraz innych miast Polski. Zawody rozegrano w następujących kategoriach: kobiety – open, singiel +36, gra podwójna, mężczyźni – open, singiel +36, singiel +46, singiel +56, singiel +66, gra podwójna oraz mixt. Odbył się również turniej pocieszenia.

Uczestnicy reprezentujący znakomitą formę zjawili się gotowi do zmagania. Pierwszego dnia turnieju w trakcie rund wstępnych, zgromadzeni na trybunach kibice byli świadkami popisu umiejętności tenisowych zawodników. Piątkowe rozgrywki obfitowały w emocjonującą walkę o awans do kolejnych rund. Ostatecznie zostali wyłonieni finaliści, którzy zmęczeni trudami turnieju, mogli wypocząć przed decydującą fazą Mistrzostw. Finaliści w poszczególnych kategoriach stawili się do ostatecznych rozgrywek w sobotni poranek.

W zmaganiach kobiet w kategorii Open zwyciężyła Katarzyna Kaleta. Drugie miejsce zajęła Magdalena Jeziorska. W kategorii +36 bezkonkurencyjna okazała się Ewa Jurczak. Drugie miejsce zajęła Joanna Olszówka-Zarzecka. W grze podwójnej pań zwyciężyły Katarzyna Kaleta oraz Ewa Jurczak. W grze mieszanej triumfowali Katarzyna Kaleta i Paweł Bilicki, którzy w wielkim stylu pokonali parę Ewa Jurczak i Dawid Maciejewski.

Mistrzowska rywalizacja odbywała się też w kilku kategoriach wiekowych dla mężczyzn, w których znakomicie zaprezentowali się zawodnicy reprezentujący Okręgową Izbę Radców Prawnych we Wrocławiu. W turnieju kategorii Open, stojącym na niezwykle wysokim poziomie, zwyciężył Paweł Bilicki ze Szczecina, drugie miejsce zajął reprezentujący OIRP we Wrocławiu Maciej Gacoń. W kategorii +36 o pierwsze miejsce rywalizowali zawodnicy reprezentujący Wrocławską Izbę Dawid Maciejewski oraz Rafał Kryciński. Ostatecznie po zaciętym meczu lepszy okazał się Dawid Maciejewski zdobywając mistrzostwo polski w tejże kategorii. Pierwsze miejsce w kategorii +46 zdobył Piotr Zarzecki triumfując nad Piotrem Ligusem. W rozgrywkach +56 zwyciężył Sławomir Leśniewski, a drugie miejsce zajął Romuald



Fot. Karol Kacperski

Piątekowski. W kategorii +66 zwyciężył Andrzej Nowicki z Katowic. Drugie miejsce zajął Bernard Szliep. W grze podwójnej panów zwyciężyli Paweł Bilicki oraz Piotr Ligus pokonując w finale Jarosława Dobrowolskiego i Dawida Maciejewskiego. Należy przyznać, że forma zaprezentowana przez wszystkich zawodników tej kategorii wzbudziła zachwyt kibiców. W rozegranym turnieju pocieszenia zwyciężył Krystian Mularczyk z Wrocławia.

Wrocławską Izbę radców prawnych reprezentowali zawodnicy Sekcji Tenisa: Maciej Gacoń, Dawid Maciejewski, Rafał Kryciński, Krystian Mularczyk oraz Joanna Ewy.

Po zakończeniu gier finałowych odbyło się oficjalne zakończenie turnieju. Uczestnicy byli zachwyceni niesamowitą atmosferą panującą na kortach oraz świetną organizacją. Wielu zawodników deklarowało przyszłoroczny rewanż oraz jeszcze wyższy poziom gry. ●

# Owsianka na Wielkiej Sowie z sekcją RPGóry przy OIRP we Wrocławiu

Aleksandra Przybyłowicz, radca prawny



**P**o nocnej eskapadzie na Górę Ślężę w upalny piątek 10 sierpnia 2018 r. przyszedł czas na wspólne wędrowanie i przecieranie szlaków w Górach Sowich. Tym razem członkom Sekcji RP Góry towarzyszyli Dziekan Rady OIRP we Wrocławiu – Leszek Korczak oraz Wicedziekan Rady – Paulina Sosnowicz. Wyprawa w gronie członków sekcji RPGóry oraz zaprzyjaźnionych górolazów

z OIRP w Wałbrzychu rozpoczęła się na Przełęczy Sokolej od wspólnej kolacji w Szyprówce Chata pod Sową mającej dać siły do zdobycia pierwszej bazy – schroniska turystycznego Sowa położonego na wysokości 900 m n.p.m. w Górach Sowich pomiędzy szczytem Wielkiej Sowy a schroniskiem Orzeł. Około godziny 22 ponni piechurzy wyposażeni w czołówki i dobry nastrój dotarli do mety.

Wczesnym sobotnim porankiem wszyscy uczestnicy wyprawy zasiedli do obiecanego dziekańskiego śniadania, w trakcie którego ustalono wraz z lokalnymi znawcami ostatecznie szczegóły sobotniej trasy. Każdy z piechurów wyczekiwał kulminacji wspólnego wyjazdu – owsianki na Wielkiej Sowie i pierwszego tysięcznika z sekcją RPgóry. Fioletowym szlakiem ze Schroniska Sowa uczestnicy wyprawy udali się w kierunku wzniesienia – Mała Sowa, leżącym na wysokości 972 m n. p. m. Jest to drugie, pod względem wysokości, wzniesienie Gór Sowich. Konia z rzędem temu kto znajdzie fioletowy szlak na mapie Gór Sowich, chociaż jak zapewnił Nas pracownik schroniska on istnieje naprawdę. Zachęceni podróżą w nieznanne wyruszyliśmy w jak się okazało jedyne w Polsce szlaki tego koloru, który określane jest jako „Srebrna Droga” od dawnych sztolni górnictwa srebra. Idąc szlakiem dostrzec można miejsca wydobycia srebra oraz ołowiu – znaleźli się wśród Nas odważni i jednocześnie ciekawi odkrycia opuszczonej sztolni ze skutkiem „jeszcze tu wrócę”. Według legend historia powstania tego szlaku jest efektem bierności PTTK na wniosek właścicieli jednego z okolicznych schronisk o jego powołanie – zwłaszcza, że takiego koloru nie odnajdziemy w oficjalnej instrukcji znarkarskiej PPTK.

Droga na szczyt Małej Sowy wiodła przez zbocza porośnięte lasem świerkowym z piękną panoramą na pasma Sudetów Środkowych. Na jej szczyście można było posilić się leśnymi owocami matki Ziemi zwanych w zależności od szerokości geograficznej jagodami lub borówkami. Z Małej Sowy uczestnicy wyprawy ruszyli na najwyższy szczyt Gór Sowich – Wielką Sowę leżącą na wysokości 1015 m n.p.m. Szczyt ten należy do Korony Gór Polski (14. pod względem wysokości). Po półgodzinnym marszu leśną drogą określaną Cesarską

Drogą uczestnicy stanęli na wierzchołku. Znany jest on z 25-metrowej wieży widokowej, z której rozpościera się widok na całe Sudety Środkowe – od pasma Jaseników po Karkonosze i fragmenty Gór Izerskich, przez Karkonosze wraz z Śnieżką oraz masyw Ślęży wraz z wrocławską wieżą widokową Sky Tower.

Na Wielkiej Sowie po krótkim odpoczynku uczestnicy wyprawy rozpoczęli wspólne przygotowywanie drugiego śniadania, którym była górska owsianka. Każdy z uczestników wniósł na swych plecach składnik tworzący jej niepowtarzalną kompozycję. Przepis na „Owsiankę na Wielkiej Sowie” jako chroniony prawem autorskim jest pilnie strzeżony bez prawa do udostępniania nieobecnym. Jej smak jest nieodtworzalny, a zamyka się w słowach „najlepsza owsianka w życiu”.

Na szczycie, oprócz wieży widokowej znajdują się również drewniane pomniki mądrej sowy i dzikiego muflona, który jest szczególnie bliski sekcji RPgóry. Co ciekawe muflona, który jest dziką korsykańską owcą sprowadzono w obszar Gór Sowich głównie w celach łowieckich na początku XX w. i tak się zadamowił na tym obszarze, że dziś można doliczyć się podobno około 600 osobników. Nam żaden nie stanął na drodze, co może być zaproszeniem fauny i wspomnianych sztolni do zimowych odwiedzin tych okolic.

Droga powrotna prowadziła czerwonym szlakiem – już widocznym na mapie – przez Rozdroże pod Wielką Sową oraz Kozie Siodło (część Głównego Szlaku Sudeckiego im. M. Orłowicza). Marsz tą malowniczą trasą był równie przyjemny, jak poranne szczytowanie. Wspólna wędrówka we wspnianie atmosferze sprawiła, że uczestnicy rozstali się w górskich nastrojach, z nadzieją na więcej! •



# XXIII Wrocławski Turniej Tenisowy Prawników Temida 2018

Maciej Onichimowski, radca prawny



**N**iestety sprawdziło się stare powiedzenie, że to co dobre szybko się kończy. XXIII Wrocławski Turniej Tenisowy Prawników Temida 2018 już bowiem za nami.

Ale od początku. Od piątku do niedzieli – pięknego słonecznego weekendu –

począwszy od 7 września na wrocławskich kortach „Olimpijski Club” przy ulicy Paderewskiego trwała rywalizacja tenisowa pomiędzy członkami wszelakich profesji prawniczych. Znakomite położenie tego ośrodka tenisowego (podobno najpiękniejszego w Europie, a już na pewno w Polsce) sprawiło, że oprócz emocji

sportowych, mieliśmy zarazem moc doznań estetycznych.

Ponad 50 uczestników – w tym dziesięć pań – podzielonych na kategorie wiekowe rozegrało łącznie ponad 120 meczy, prawie każdy z nich okraszony niebagatelną dawką emocji. Jak zwykle Wrocław pokazał jakim jest gościnnym miastem, co znalazło swój wyraz również w końcowych wynikach rywalizacji. Jednak tym razem i przedstawiciele naszego grodu zaznaczyli swoją obecność na liście zwycięzców.

Poniżej prezentujemy wyniki trzydniowej rywalizacji:

Z kronikarskiego obowiązku należy dodać, iż na tradycyjnym „players party” w sobotnią noc bawiło się oprócz uczestników liczne grono zaproszonych gości. Największe wrażenie pozostawiła na nas grupa naszych przyjaciół z Krakowa, którzy wg zasady „pierwsi w pracy pierwsi do zabawy” zasłużyli niewątpliwie na niekłamany podziw organizatorów i pozostałych uczestników. Do zobaczenia za rok. ●

### Gra pojedyncza pań

1. Magdalena Jeziorska – r. pr. (Wrocław)
2. Joanna Mlost – adw. (Kraków)
3. Agata Bielawska – adw. (Bielsko Biała)  
Joanna Zarzecka – r. pr. (Mysłowice)

### Gra podwójna pań

1. Magdalena Jeziorska / Aleksandra Ostrowska – apl. radc. (Wrocław)
2. Agata Bielawska / J. Zarzecka
3. Halszka Tejszerska-Siwińska – r. pr. (Wrocław) / Joanna Ewy – r. pr. (Warszawa)  
Joanna Mlost / Magdalena Szepczyńska – r. pr. (Kraków)

### Gra pojedyncza panów

**Masters** (byli zawodnicy oraz wybitni amatorzy)

1. Krzysztof Długi – sędzia (Głogów)
2. Michał Samsonowski – apl. adw. (Katowice)
3. Kuba Gacoń – r. pr. (Wrocław)  
Juliusz Barylski – apl. radc. (Wrocław)

### Do 50 lat

1. Piotr Zarzecki – r. pr. (Mysłowice)
2. Michał Bednarski – komornik (Katowice)

3. Paweł Pałaszewski – r. pr. (Wrocław)  
Maciej Czajkowski – r. pr. (Katowice)

### + 50 lat

1. Roman Porwisz – adwokat (Kraków)
2. Sławomir Świerczyński – r. pr. (Wrocław)
3. Maciej Onichimowski – r. pr. (Wrocław)  
Andrzej Pasierski – adw. (Wrocław)

### Gra podwójna panów

1. Dawid Maciejewski – r. pr. (Wrocław) / Mateusz Szymański – adw. (Wrocław)
2. Piotr Zarzecki / Maciej Czajkowski
3. Daniel Kijak – r. pr. (Warszawa) / Paweł Tyniec r. pr. (Warszawa) / Krzysztof Długi / Krystian Mularczyk – r. pr. (Wrocław)

### Miksty

1. Agata Bielawska / Michał Samsonowski
2. Krystian Mularczyk / Aleksandra Ostrowska

### Turniej pocieszenia

1. Jakub Rybarczyk – r. pr. (Wrocław)

# Relacja z XXVIII Ogólnopolskiej Spartakiady Prawników – Opole 2018

Krystian Mularczyk, radca prawny



**W** dniach 13–16 września 2018 r. w Opolu odbyła się XXVIII Ogólnopolska Spartakiada Prawników. W ciągu trzech dni prawnicy z całego kraju wzięli udział w licznych konkurencjach sportowych, m.in.: tenisie, pływaniu, siatkówce (plażowej

i halowej), squashu, badmintonie, szachach, brydżu, koszykówce czy piłce nożnej. Jak co roku w Spartakiadzie wzięli udział również prawnicy reprezentujące województwo dolnośląskie – w tym członkowie Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu.



Radcy prawni i aplikanci radcowscy z Dolnego Śląska uzyskali złote medale w następujących kategoriach: Sylwia Rosicka (badminton – w kategorii indywidualnej kobiet +40 lat, przeciąganie liny), Joanna Lentka-Wróbel (siatkówka plażowa, siatkówka halowa, pchnięcie kulą), Paulina Sosnowicz (strzelectwo Kcz 50 m kobiet), Beata Janikowska (kajaki), Krystian Mularczyk (badminton singiel, badminton mikst, piłkarzyki), Kacper Białostocki (pchnięcie kulą, rzut kegiem, arm-wrestling), Paweł Behrendt (bieg na 800 m mężczyzn), Marcin Arciszewski (strzelectwo SpP 10 m mężczyzn), Tomasz Walenzik (piłkarzyki), Zespół OIRP Wrocław: Anna Bocian, Marcin Rolirad, Michał Jasiok, Łukasz Kucharski, Arkadiusz Matyszczak, Marcin Kuczyński, Adam Pulchny, Rafał Biel, Krystian Matejka, Leszek Korczak (piłka nożna).

Srebrne medale zdobyli: Sylwia Rosicka (badminton debel, ringo singiel), Joanna Lentka-Wróbel (siatkówka plażowa, siatkówka halowa, pchnięcie kulą), Paweł

Behrendt (bieg na 3000 m mężczyzn), Paulina Sosnowicz (strzelectwo SpP 10 m kobiet), Krystian Mularczyk (piłka nożna zespół Orły Temidy), Tomasz Walenzik (tenis stołowy), Piotr Rękas (badminton singiel, badminton debel), Marcin Kuczyński (szachy zespołowe), Zespół OIRP Wrocław: Łukasz Rak, Hubert Kobarski, Paweł Pulka, Piotr Jurecki (koszykówka mężczyzn).

Brązowe medale zdobyli: Sylwia Rosicka (pchnięcie kulą), Joanna Lentka-Wróbel (skok w dal, skok wzwyż), Paweł Behrendt (bieg przełajowy), Jakub Kędziarski (pływanie 50 m stylem grzbietowym mężczyzn, pływanie 50 m stylem dowolnym mężczyzn, pływanie sztafeta 4x50 m stylem dowolnym), Kacper Białostocki (strzelectwo Kcz 50 m mężczyzn), Marcin Arciszewski (arm-wrestling), Andrzej Jaskowski (piłkarzyki), Adam Pulchny (piłkarzyki), Piotr Rękas (badminton mixt).

Obok zawodów sportowych odbywały się także imprezy towarzyszące tj.: dyskoteka, Gala w Centrum Wystawniczo-Kongresowym oraz impreza na terenach Radia Opole. Ogólnopolska Spartakiada Prawników jest wyjątkową imprezą łączącą integrację środowiska, z dobrą zabawą i rywalizacją sportową, dlatego już dziś serdecznie zapraszamy do udziału w tej imprezie. Do zobaczenia za rok na Spartakiadzie w Zielonej Górze. ●



# Tradycja to tradycja, czyli coroczny Piknik z okazji dnia radcy prawnego

Milena Szostak-Kałużka, radca prawny



**P**iknik z okazji Dnia Radcy Prawnego odbył się w dniu 30 czerwca 2018 r. w ogrodzie Okręgowej Izby Radców Prawnych. Można śmiało uznać, że jest to wydarzenie wpisujące się w tradycję, którego nie trzeba promować. Oficjalne otwarcie Pikniku rozpoczęło od uroczystej dekoracji medalistów VII Biegu o Puchar Dziekana OIRP we Wrocławiu, który odbył się tego samego dnia w godzinach porannych.

Ciekawostką, która zachęcająca do udziału w biegu w przyszłym roku jest fakt, że wśród laureatów tegorocznej edycji znalazły się osoby niebędące członkami sekcji biegowej OIRP we Wrocławiu. Wskazuje to wyraźnie, że każdy uczestnik ma szansę na nagrodę!





Prognoza pogody w tym roku wskazywała raczej na ochłodzenie i zabrakło żaru z nieba, ale nie zabrakło entuzjazmu do zabawy wśród licznie przybyłych uczestników. Piknik cieszył się znakomitą frekwencją (około 250 osób). Podobnie jak w latach ubiegłych, w wydarzeniu wzięli udział także zaproszeni goście z innych zawodów prawniczych, na co dzień współpracujących z Izbą. Szczególnie miło było powitać po raz pierwszy, radców prawnych, którzy kilka dni wcześniej złożyli uroczyste ślubowanie po pozytywnie złożonym egzaminie zawodowym.



Smaczne jedzenie, atmosfera sprzyjająca spokojnym rozmowom i miejsce na spokojny odpoczynek (leżaki), a z drugiej strony muzyka zapewniana przez znanego z Rejsu Niebieskich Żabotów dj-a, powodowały, że każdy znalazł coś dla siebie. Miłośnicy pamiętek i humoru, mogli skorzystać z fotobudki, która cieszyła się tak dużym zainteresowaniem, że zapadła decyzja o przedłużeniu możliwości korzystania z tej atrakcji.

Organizacja Pikniku wymaga zaangażowania, współpracy i pomocy wielu osób.





W tym miejscu należą się szczególne podziękowania, dla osób które przyczyniły się do sukcesu wydarzenia, a są to radcowie prawni: Małgorzata Grudzińska, Paweł Małek, Anna Mazur, Paulina Sosnowicz, Sebastian Zaliński, aplikanci radcowscy: Damian Guzikowski, Karina Osieleniec, Grzegorz Pytlarz



oraz Barbara Wachowska (kolejność alfabetyczna). Dziękujemy również Pani Beacie Kozień z Biura OIRP we Wrocławiu, za zaangażowanie w czasie organizacji wydarzenia oraz pomoc w czasie jego trwania.

Serdecznie zapraszamy za rok! ●



# Dlaczego warto było szkolić się w wakacje?

## Czyli kilka słów o projekcie „Summer School” i nie tylko...

Izabela Konopacka, radca prawny

**J**uż niedługo, bowiem w październiku br., miną 2 lata od powołania Komisji Zagranicznej przy OIRP we Wrocławiu. Przez ten czas Komisja realizowała i współorganizowała szereg różnorodnych projektów cieszących się dużym zainteresowaniem członków naszego samorządu, m.in. Międzynarodowa Konferencja „Legal Innovation”, udział w prawniczym forum Polsko-Niemieckim w Lipsku, praktyki zagraniczne w kancelariach dla aplikantów, podpisanie umowy o współpracy z jedną z największych izb prawniczych w Europie – ICAB w Barcelonie, szkolenie z argumentacji prawniczej – ADVOCACY SKILLS – prowadzone przez wybitnych angielskich adwokatów i sędziów. Jednym z ostatnich projektów, w który zaangażowała się Komisja Zagraniczna był projekt SUMMER SCHOOL, który otrzymał nagrodę w konkursie KIRP na najlepszy projekt zagraniczny w roku 2018.

I tak w pierwszym tygodniu wakacji zarówno aplikanci jak i radcowie prawni mogli wziąć udział w bardzo interesujących szkoleniach z zakresu Prawa Prywatnego



Międzynarodowego prowadzonych zarówno przez kadre naukową jak i praktyków z Polski i Wielkiej Brytanii. Zajęcia odbywały się w Opolu (to bowiem OIRP w Opolu była pomysłodawcą projektu), Częstochowie i we Wrocławiu.

W Izbie wrocławskiej odbyły się warsztaty językowe z przekładu prawniczego, w których nieodpłatnie mogli wziąć udział członkowie naszej izby. Po raz kolejny mieliśmy okazję gościć świetnego praktyka tj. panią solicitor Dorotę Beange i tłumacza Charlesa Beange oraz wykładowcę prawa zobowiązań panią Teresę Aksamit – Hollingworth. Podczas warsztatów można było nie tylko się dowiedzieć o swoistych ciekawostkach z zakresu prawniczo języka angielskiego (np. jak prawidłowo stosować znane nam terminy „prefer” czy „perform” w prawniczym języku



angielskim), ale także jak unikać błędów w przekładzie prawniczym np. jak poprawnie przetłumaczyć zwrot „sygnatura sprawy” (termin rekomendowany przez panią solicitor to „case number”).

Wykład poparty był ciekawymi przykładami z autentycznych dokumentów źródłowych tj. wyroków sądów angielskich oraz pism składanych przez pełnomocników. Na zakończenie, zgodnie z założeniami projektu, zarówno prowadzący jak i uczestnicy mieli okazję do wspólnej integracji i wymiany doświadczeń oraz poglądów w przedmiocie zarówno prawniczego języka angielskiego jak i praktyki w obszarze międzynarodowego prawa rodzinnego.

Jako przewodniczącą Komisji, niezmiernie cieszy mnie fakt, że coraz szersze grono radców prawnych i aplikantów bierze udział w zagranicznych wydarzeniach. Tylko w tym roku radcowie z naszej Izby uczestniczyli w największej międzynarodowej konferencji w Pradze poświęconej iście rewolucyjnym rozwiązaniom z zakresu nowych technologii w sektorze prawniczym, a także występowali jako prelegenci podczas uroczystości barcelońskiej izby czy Kongresu FBE w Bolonii.

Dzięki skutecznej promocji OIRP we Wrocławiu na forum międzynarodowym i nawiązaniu cennych kontaktów możliwe było zaproszenie do naszej Izby wybitnych adwokatów i sędziów angielskich, którzy szkolili radców i aplikantów w czerwcu ze sztuki argumentacji prawniczej. Ponadto zorganizowanie praktyk w Saksonii i Barcelonie dla aplikantów.

Warto zauważyć, iż przedstawiciele naszej Izby na forum międzynarodowym uchodzą za profesjonalnych, kompetentnych praktyków, chętnie zapraszanych do

udziału w uznanych wydarzeniach, organizowanych zarówno przez międzynarodowe organizacje prawnicze jak i zagraniczne izby.

W najbliższych planach Komisji jest Międzynarodowy Konkurs „Kancelaria Przyszłości” dla aplikantów i młodych radców prawnych, współorganizowany z Izbą w Hadze, a także duży przyszłoroczny projekt pt.: „Międzynarodowe Forum Kancelarii Prawnych” podczas którego radcowie naszej Izby będą mogli nie tylko nawiązać kontakty z kolegami – praktykami z rozmaitych, europejskich jurysdykcji, ale także uczestniczyć w seminariach na temat coraz prężniej rozwijającej się dziedziny: tj. transgranicznych usług prawnych.

Przed nami także precedensowy Kongres FBE w Warszawie (po raz pierwszy organizowany przez dwa samorzędy to jest ORA i OIRP w Warszawie) poświęcony „prawu do prywatności”.

Warto przypomnieć, iż to właśnie Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu objęła przewodnictwo w Komisji Nowych Technologii przy Federacji Adwokatur Europejskich.

Możemy także uchylić rąbka tajemnicy, iż zaproszenie na spotkanie z radcami wrocławskiej OIRP na przyszły rok przyjął Rzecznik Generalny Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – profesor Maciej Szpunar, który tylko w ostatnim czasie wydał opinię w głośnej sprawie Ubera, czerwonej podeszwy sławnych szpilek Labou-tine’a czy Google.

Wszystkich sympatyków działalności zagranicznej zapraszamy do udziału w pracach Komisji i zgłaszania pomysłów czy projektów w tym obszarze, które uznają Państwo za potrzebne i ciekawe. ●

# „Get To Know” Forum Profesjonalnych Pełnomocników

Natalia Gajak-Kurdziel, radca prawny



**8** września 2018 r. we Wrocławiu odbyło się I Forum Profesjonalnych Pełnomocników Get To Know.

Główną organizatorką wydarzenia była Mecenasa Natalia Gajak-Kurdziel – Radca

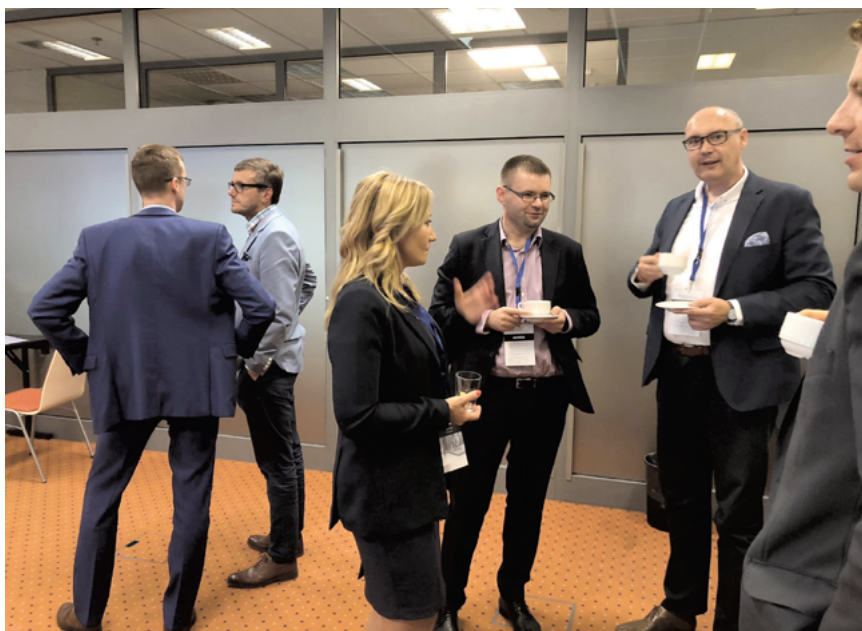
prawny, Mediator, Kancelaria Radcy Prawnego Natalia Gajak-Kurdziel. Spotkanie to było pierwszą edycją konferencji „Get To Know”, podczas której szkoleniowcy z różnych dziedzin dzieli się praktyczną wiedzą na temat skutecznego

prowadzenia kancelarii prawnej. Wystąpienia panelowe uznanych w branży prelegentów zagwarantowały naprawdę wysoką jakość konferencji. Prelegenci odnieśli się do ważnych zagadnień takich jak: skuteczna sprzedaż usług prawnych, budowanie pozytywnych relacji z klientami, działanie pod presją czasu, budowa zespołu i marki kancelarii, wycena usług prawnych czy w końcu pozyskiwanie i profesjonalna obsługa klientów. „Get To Know” to konferencja dla profesjonalnych pełnomocników, której celem jest między innymi budowanie networkingu w środowisku prawniczym oraz inicjowanie dobrych praktyk w zarządzaniu kancelarią i jej marketingiem.

#### **Wśród prelegentów znaleźli się m.in.:**

» Profesor Ryszard Sowiński – dr hab. prof. WSB, trener, coach, współnik w Naveo,

- » Mec. Katarzyna Abramowicz – Prezes Zarządu / Założyciel Legal Networks Sp. z o.o., współtwórca serwisów: [www.specprawnik.pl](http://www.specprawnik.pl), [www.specfile.pl](http://www.specfile.pl), [www.przelewy24.pl](http://www.przelewy24.pl), [www.bilety24.pl](http://www.bilety24.pl), [www.box24.pl](http://www.box24.pl), [www.3gry.pl](http://www.3gry.pl), [www.activebox.pl](http://www.activebox.pl),
- » Małgorzata Niski – trener, coach biznesowy, współautorka książki „Czasologia” dotyczącej tematyki zarządzania sobą i zespołem w czasie,
- » Mecenas Paweł Paradowski – Partner Kancelarii Domański Zakrzewski Palinka Sp.k., Członek Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie,
- » Rafał Chmielewski – twórca i zarządzający web.lex – firmą doradczą w zakresie e-marketingu prawniczego, autor poradnika dla blogujących kancelarii pt.: „Pamiętnik Adwokata”,
- » Maciej Oniszcuk – Partner Zarządzający Oniszcuk & Associates oraz Oniszcuk Capital.





## Poniżej zamieszczamy krótkie sprawozdanie z przebiegu konferencji.

Jako pierwszy panel poprowadził Professor Ryszard Sowiński z poznańskiej firmy Naveo, który opowiedział o strategii rozwoju jako narzędziu zarządzania kancelarią prawną. Podczas tego panelu uczestnicy dowiedzieli się m.in. jak stworzyć strategię, jak ją skutecznie wdrożyć, a przede wszystkim dlaczego jej posiadanie i praktykowanie jest decydującym czynnikiem rozwoju każdej kancelarii, niezależnie od jej wielkości. Kolejnym prelegentem była mecenas Katarzyna Abramowicz, która odniosła się do kluczowej roli Internetu w działaniach kancelarii i podpowiedziała co zrobić, aby nie zostać „zepchniętym” na margines rynku. Następnym panel poprowadziła Pani Małgorzata Niski, której wystąpienie „Praca pod presją czasu, czyli jak radzić sobie ze stresem” przypomniła o tym, jak ważne jest zarządzanie swoim czasem oraz czasem pracowników kancelarii. Mecenas Paweł

Paradowski odniósł się do dość powszechnego tematu roszczeniowych klientów i wskazał różne rodzaje roszczeniowych klientów i sposoby przygotowania się na ich zachowania. „Skuteczny blog prawniczy – narzędzie budujące markę i wspierające biznes kancelarii prawnej” panel Rafała Chmielewskiego pozwolił poznać nam popularne już, ale wciąż skuteczne narzędzie jakim jest prawniczy blog. W swoim drugim wystąpieniu pan Professor Ryszard Sowiński poświęcił dużo czasu tematyce sprzedaży i pozyskania klienta. Szanse i zagrożenia nowych technologii – panel mecenas Macieja Oniszczuka pozwolił zastanowić się nad tym, jak zmienia się rola prawnika w związku z nowymi technologiami. Końcowy panel dyskusyjny pt „Umiejętności biznesowe profesjonalnych pełnomocników – Co jest dziś istotne?” poprowadził profesor Sowiński, a jego uczestnikami byli: mec. Maciej Oniszczuk, mec. Paweł Paradowski oraz mec. Krzysztof Kwaśniewicz. ●

# Wykonanie obowiązku doskonalenia zawodowego radców prawnych w cyklu szkoleniowym 2015–2017

Joanna Zimoń-Frankiewicz, radca prawny



Fot. Engin Akyurt

**K**omisja ds. doskonalenia zawodowego przy OIRP Wrocław, ma przyjemność poinformować, iż Centrum Szkolenia Ustawicznego Radców Prawnych przy KRRP, dokonało podsumowania wykonania obowiązku doskonalenia zawodowego radców prawnych poszczególnych OIRP w kraju.

## BRAWO OIRP WROCŁAW!

Spośród 19 okręgowych izb, członkowie naszej OIRP Wrocław, uplasowali się na czwartym miejscu, wypełniając obowiązek zawodowy w 91,97%.

Dziękujemy za zainteresowanie i aktywne uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez naszą izbę, nadmieniając jednocześnie, iż obecny cykl, w którym należy uzyskać 40 punktów szkoleniowych, rozpoczął się 1 stycznia 2018 r., a kończy 31 grudnia 2020 r.

**Wszelkie informacje** o szkoleniach stacjonarnych, wyjazdowych i warsztatach sobotnich zamieszczamy na bieżąco na stronie OIRP i profilu Izby na Facebooku. Szczegóły na temat obowiązku doskonalenia można uzyskać pod adresem e-mail: [szkolenia@oирp.wroclaw.pl](mailto:szkolenia@oирp.wroclaw.pl) oraz numerem telefonu 71 793 70 94–96. •

# Korona Gór Polskich

Monika Teller, radca prawny

Dawid Zawodziński, radca prawny (OIRP Wałbrzych)



**R**ysy, Babia Góra, Śnieżka. Tych szczytów nie trzeba przedstawiać chyba nikomu. Nie każdy jednak wie, iż z takimi szczytami jak Ślęża, Skopiec czy Łysica tworzą one Koronę Gór Polski (KGP).

W 1997 roku z inicjatywy Wojciecha Lewandowskiego i Marka Więckowskiego redaktorów miesięcznika „Poznaj Swój Kraj” oraz pracowników naukowych Uniwersytetu Warszawskiego powstała koncepcja Korony Gór Polski, czyli listy najwyższych szczytów poszczególnych pasm

górkich, których w Polsce jest aż 28. Na liście szczytów znajdują się tylko takie, na które prowadzi oznakowany szlak.

Autorzy KGP nie uniknęli kontrowersji, gdyż nie wszystkie koronne szczyty w rzeczywistości są najwyższymi szczytami pasm górskich w Polsce. Tak jest na przykład z dolnośląskim szczytem Chełmiec w Górach Wałbrzyskich. Przyjmoano, iż wysokość tego szczytu wynosi 869 m n.p.m., przy czym była ona zmierzona do szczytu znajdującej się tam osiemnastometrowej wieży widokowej. W rzeczywistości, według

zaktualizowanych danych szczyt ma wysokość 851 m n.p.m. Tak więc najwyższym wzniesieniem Gór Wałbrzyskich, przez który przechodzi szlak jest Borowa o wysokości 853 m n.p.m.

Niemniej jednak udało się osiągnąć zasadniczy cel jaki przyświecał autorom KGP, czyli spopularyzowanie turystyki górskiej w mniej znanych regionach naszego kraju. Oficjalny Klub Zdobywców Korony Gór Polski liczy obecnie ponad 30 000 osób (źródło: [www.kgp.info.pl](http://www.kgp.info.pl)).

Oczywiście nie trzeba być członkiem Klubu Zdobywców Korony Gór Polski, żeby zdobyć koronne szczyty, jednak jest to niezbędne, by móc szczyścić się tytułem Zdobywcy KGP (obecnie 1 612 osób). Wszystkie te osoby, fakt zdobycia każdego szczytu udokumentowali fotografią i wpisem do specjalnej książeczki wydawanej przez Klub.

Polskie góry nie kończą się na Sudetach, Tatrach i Bieszczadach. Poza nimi są pasma, które równie mocno urzekają swoim pięknem, urokiem i majestatem.

Zdobywanie Korony Gór Polski to wspaniała przygoda, która wpływa na ciało i duszę. Zdobycie wszystkich szczytów jednym zajmuje mniej, drugim więcej czasu (łączna wysokość to 30 000 m n.p.m.). Należy jednak pamiętać, że zdobywanie szczytów na czas jest wypaczeniem idei górskich wędrówek, gdzie ważne jest obcowanie z naturą oraz poznanie nieznanymi terenami. Liczba szczytów Korony Gór Polski zapewnia duże zróżnicowanie pod względem geograficznym, przyrodniczym, geologicznym i kulturowym, dzięki czemu jest to doskonała okazja by lepiej poznać znaczny fragment południowej Polski, rozciągający się od Karkonoszy po Bieszczady. Jak wskazał Ryszard



Pawłowski „Góry, choć są niezmiennie, to ich smak dla każdego z nas jest inny”.

O atrakcyjności zdobywania Korony Gór Polski przekonują się osobiście uczestnicy I Dolnośląskiego Górskiego Rajdu Radców Prawnych – radca prawny Monika Teller z Okręgowej Izby Radców Prawnych we Wrocławiu oraz radca prawny Dawid Zawodziński z Okręgowej Izby Radców Prawnych w Wałbrzychu. Podczas Rajdu dnia 15 kwietnia 2018 wspólnie stanęliśmy na wierzchołku Śnieżnika (1424 m n.p.m.), a następnie każdy z nas kontynuował swoją koronną przygodę.

Dziś, jeszcze nikt z nas nie ma odznaki KGP, ale posiadamy łącznie 37 szczytów, kilka tysięcy kilometrów górskich szlaków w nogach, tyle samo metrów przewyższeń, ale przede wszystkim ogrom przeżyć i doświadczeń poznawczych naszego kraju. I tak Szczeliniec Wielki (919 m n.p.m.) w Górach Stołowych urzeka

ponadnaturalnymi formami skalnymi. Trwające zaledwie 15 minut podejście żółtym szlakiem na Waligórę (939 m n.p.m.) w Górach Kamiennych uczy pokory. Łagodny, porośnięty lasem świerkowym szlak na Skalnik (944 m n.p.m.) w Rudawach Janowickich jest idealny do obcowania z naturą wraz z całą rodziną, w tym z seniorami i dziećmi. Podejście na Babią Górę (1725 m n.p.m.), zwaną Diablakiem, na której temperatura nawet w lipcu spada poniżej 0 °C pokazuje jak zaskakujące, a nawet niebezpieczne mogą być góry. Tych przykładów można mnożyć, ale wniosek jest jeden – warto to przeżyć. Na szlaku można znaleźć przygodę na całe życie oraz poznać bratnie dusze.



## LISTA SZCZYTÓW W KORONIE GÓR POLSKI

- » **Łysica** (Góry Świętokrzyskie), 612 m n.p.m.
- » **Ślęza** (Masyw Ślęży), 718 m n.p.m.
- » **Skopiec** (Góry Kaczawskie), 724 m n.p.m.
- » **Kłodzka Góra** (Góry Bardzkie), 765 m n.p.m.
- » **Chełmiec** (Góry Wałbrzyskie), 869 m n.p.m.
- » **Biskupia Kopa** (Góry Opawskie), 889 m n.p.m.
- » **Lubomir** (Beskid Makowski), 912 m n.p.m.
- » **Szczeliniec Wielki** (Góry Stołowe), 919 m n.p.m.
- » **Czupel** (Beskid Mały), 934 m n.p.m.
- » **Waligóra** (Góry Kamienne), 936 m n.p.m.
- » **Skalnik** (Rudawy Janowickie), 944 m n.p.m.
- » **Jagodna** (Góry Bystrzyckie), 977 m n.p.m.
- » **Kowadło** (Góry Złote), 989 m n.p.m.
- » **Lackowa** (Beskid Niski), 997 m n.p.m.
- » **Wielka Sowa** (Góry Sowie), 1015 m n.p.m.
- » **Wysoka** (Pieniny), 1050 m n.p.m.
- » **Orlica** (Góry Orlickie), 1084 m n.p.m.
- » **Rudawiec** (Góry Białskie), 1112 m n.p.m.
- » **Wysoka Kopa** (Góry Izerskie), 1126 m n.p.m.
- » **Mogielica** (Beskid Wyspowy), 1173 m n.p.m.
- » **Skrzyczne** (Beskid Śląski), 1257 m n.p.m.
- » **Radziejowa** (Beskid Sądecki), 1262 m n.p.m.
- » **Turbacz** (Gorce), 1310 m n.p.m.
- » **Tarnica** (Bieszczady), 1346 m n.p.m.
- » **Śnieżnik** (Masyw Śnieżnika), 1425 m n.p.m.
- » **Śnieżka** (Karkonosze), 1602 m n.p.m.
- » **Babia Góra** (Beskid Żywiecki), 1725 m n.p.m.
- » **Rysy** (Tatry), 2499 m n.p.m. ●



# Nabycie nieruchomości rolnej w procedurze egzekucji sądowej w świetle znowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego

**Sylwia Filińska**, radca prawny  
**Krzysztof Mularczyk**, radca prawny

W dniu 30 kwietnia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 14 kwietnia 2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw<sup>1</sup>. Ustawa ta znowelizowała m.in. obowiązującą dotychczas ustawę z dnia 11.04.2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego<sup>2</sup> a także ustawę z dnia 19.10.1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa<sup>3</sup>. Jednocześnie ustawą tą uchylono ustawę z dnia 5.08.2015 r. o kształtowaniu ustroju rolnego<sup>4</sup>, która miała zastąpić ustawę o kształtowaniu ustroju rolnego z 11.04.2003 r. i która ostatecznie nie weszła w życie. Ustawą tą wprowadzono szereg zmian, które znacząco zmieniły zasady obrotu nieruchomościami rolnymi. WstrzSprzedNierRolU wprowadziła wielopłaszczyznowe zmiany, implementując liczne restrykcje w zakresie sposobu i zasad nabywania nieruchomości rolnych. Ograniczenia wprowadzone WstrzSprzedNierRolU dotyczą zwłaszcza obostrzeń podmiotowych i przedmiotowych dotyczących nabywania nieruchomości rolnych, obowiązków i zakazów nałożonych na nabywcę i zbywcę nieruchomości rolnych, a także szeroko stosowanego prawa pierwokupu i prawa nabycia przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa. Wielopłaszczyznowe ograniczenia w zakresie obrotu nieruchomościami rolnymi wprowadzone WstrzSprzedNierRolU sprawiły, że każde zdarzenie prawne obejmujące choćby w sposób pośredni nieruchomość rolną wymaga szczególnej ostrożności. Niezastosowanie się do obecnie obowiązujących zasad obrotu nieruchomościami rolnymi skutkuje nieważnością dokonanej w taki sposób czynności prawnej.

W artykule została podjęta próba analizy przyjętej regulacji prawnej pod względem możliwości nabycia nieruchomości rolnej w procedurze egzekucji sądowej z nieruchomości

<sup>1</sup> Tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r., poz. 585 – dalej: WstrzSprzedNierRolU.

<sup>2</sup> Tekst jedn.: Dz.U. z 2012 r., poz. 803 – dalej: u.k.u.r.

<sup>3</sup> Tekst jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 1014 ze zm. – dalej: u.g.n.r.

<sup>4</sup> Dz.U. z 2015 r., poz. 1433 i 2179.

rolnej, dokonującej się po dniu 30.04.2016 r. Ustalając zakres działania ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego w odniesieniu do egzekucji z nieruchomości rolnej prowadzonej po dniu 30.04.2016 r. kluczowe jest przede wszystkim określenie pojęcia samej nieruchomości rolnej jak i rolnika indywidualnego, a także nabycia nieruchomości rolnej.

## Pojęcie nieruchomości rolnej

Fundamentalne znaczenie w świetle znowelizowanych przepisów u.k.u.r. ma definicja nieruchomości rolnej, która została umieszczona w słowniczku ustawy w art. 2 pkt 1 u.k.u.r. Zgodnie z tym przepisem przez nieruchomość rolną należy rozumieć nieruchomość rolną w rozumieniu Kodeksu cywilnego, z wyłączeniem nieruchomości położonych na obszarach przeznaczonych w planach zagospodarowania przestrzennego na cele inne niż rolne. Podkreślenia wymaga, że definicja nieruchomości rolnej pozostała niezmienna od początku obowiązywania ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, a tym samym w przeważającej części dorobek zarówno doktryny jak i orzecznictwa pozostał aktualny. Definicja zawarta w art. 2 pkt 1 u.k.u.r. w znacznej swojej części odwołuje się do koncepcji nieruchomości rolnej określonej w art. 46<sup>1</sup> k.c. W celu ustalenia czy konkretna nieruchomość jest nieruchomością w rozumieniu ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego należy ustalić, czy jest ona nieruchomością w rozumieniu art. 46<sup>1</sup> k.c. Zgodnie z art. 46<sup>1</sup> k.c. nieruchomościami rolnymi (gruntami rolnymi) są nieruchomości, które są lub mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności wytwórczej w rolnictwie w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej, nie wyłączając produkcji ogrodniczej, sadowniczej i rybnej. Definicja kodeksowa wyraźnie odwołuje się do kryterium przeznaczenia nieruchomości i wskazuje, że o rolnych właściwościach nieruchomości decydują przede wszystkim względy prawne, a więc to czy na konkretnej nieruchomości jest prowadzona lub może być prowadzona w przyszłości wytwórcza działalność rolnicza. Cechy fizyczno-agronomiczne dają podstawę do technicznej klasyfikacji gleby, niemniej jednak nie przesądzają o jej rolniczym charakterze<sup>5</sup>. Definicja kodeksowa nie zawiera ograniczeń w zakresie norm obszarowych co po raz kolejny pokazuje, że zasadniczym kryterium pozwalającym uznać nieruchomość za nieruchomość rolną jest jej przeznaczenie. Co więcej, nieruchomością rolną jest nie tylko nieruchomość faktycznie użytkowana na cele rolnicze, ale także taka, która jest lub może być wykorzystana na cele szeroko rozumianej działalności wytwórczej w rolnictwie<sup>6</sup>. Definicja kodeksowa wskazuje, że jeśli nieruchomość nie jest wykorzystywana rolniczo, ale może takiemu celowi służyć, to należy kwalifikować ją jako nieruchomość rolną. Idąc dalej stwierdzić należy, że do tej kategorii nieruchomości zaliczyć należy także odłogi i ugory ze względu na ich potencjalnie rolnicze wykorzystanie. Tymczasowe wyłączenie gruntu z jego rolniczego wykorzystania, tak jak ma to miejsce w przypadku odłogu bądź ugoru, nie

<sup>5</sup> J. Bieluk, *Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Komentarz*, Warszawa 2016, Legalis, komentarz do art. 2 UstrójRoU, teza 9.

<sup>6</sup> Postanowienie SN z dnia 28.01.1999 r., III CKN 140/98 (LEX 50652); wyrok SN z dnia 02.06.2000 r., II CKN 1067/98 (OSP 2001, nr 2, poz. 27); postanowienie SN z dnia 16.09.2003 r., IV CKN 461/01 (LEX 82275); postanowienie SN z dnia 06.02.2008 r., II CSK 467/07 (LEX 523605); uchwała SN z dnia 30.05.1966 r., III CZP 47/96 (ONSC 1996, nr 11, poz. 142); wyrok NSA w Warszawie z dnia 23.11.2006 r., I OSK 132/06 (LEX 291425).

zmienia bowiem przeznaczenia gruntu. Należy więc uznać, że do zakwalifikowania nieruchomości jako nieruchomości rolnej, nie jest wymagane rzeczywiste prowadzenie działalności wytwórczej w rolnictwie. Wystarczająca jest wyłącznie możliwość takiego jej wykorzystania. Także NSA<sup>7</sup> wskazał, że „interpretacja art. 46<sup>1</sup> k.c. prowadzi do wniosku, iż wskazuje on na czysto agronomiczne cechy gruntu, jakie powodują, że uzyskiwanie na nim produktów rolnych jest fizycznie możliwe. Co więcej, uzyskiwanie z gruntu płodów rolnych nie musi faktycznie następować. Artykuł 46<sup>1</sup> k.c. zadawała się tutaj możliwością, istnieniem pewnej potencjalnej perspektywy uzyskiwania z gruntu płodów rolnych znajdującej swe uzasadnienie w fizyczno-agronomicznych właściwościach gruntu. Należy dodać, że rolno- charakteru nieruchomości samo przez się nie niweczy także zabudowanie jej budynkiem, nawet jeżeli jego powierzchnia, w stosunku do powierzchni całej nieruchomości, jest relatywnie duża”.

Definicja nieruchomości rolnej w art. 2 pkt 1 u.k.u.r. zawęża jednak pojęcie nieruchomości rolnych do tych, które są nieruchomościami rolnymi w rozumieniu art. 46<sup>1</sup> k.c. i jednocześnie znajdują się na terenach objętych planem zagospodarowania przestrzennego. W rozumieniu art. 2 pkt 1 u.k.u.r. nie są nieruchomościami rolnymi takie, które w rozumieniu art. 46<sup>1</sup> k.c. w tę kategorię nieruchomości się wpisują, lecz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczone są na cele inne niż rolne<sup>8</sup>. Pojęcie nieruchomości rolnej musi spełniać obie przesłanki zawarte w art. 2 pkt 1 u.k.u.r. choć w doktrynie reprezentowany jest również pogląd, zgodnie z którym nieruchomością rolną w rozumieniu art. 2 pkt 1 u.k.u.r. jest także nieruchomość rolno- w rozumieniu art. 46<sup>1</sup> k.c., która jest jednocześnie położona na terenie, dla którego nie ma miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego<sup>9</sup>. W ocenie autorów z poglądem tym nie sposób się zgodzić, zwłaszcza w kontekście wyraźnego wskazania przez ustawodawcę w art. 2 pkt 1 u.k.u.r. na ustalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz braku odniesienia do innych decyzji takich jak chociażby decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Ustawodawca nie wziął też pod uwagę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, ani decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Wobec wyraźnego doprecyzowanego instrumentu planistycznego jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, nie należy traktować zamiennie decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Pomimo tego, że zgodnie z art. 59 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r.<sup>10</sup> w przypadku braku planu zagospodarowania przestrzennego decyzje te służą ustaleniu sposobu zagospodarowania terenu, to niemniej jednak spełniają inną rolę a ponadto charakteryzują się innym trybem i procedurą ich wydawania. Także NSA<sup>11</sup> wskazał, że: „[...] nie można zasadnie przyrównywać tego

<sup>7</sup> Wyrok NSA z dnia 20.03.2008 r., I OSK 435/07 (LEX 505413).

<sup>8</sup> E. Klat-Górska, *Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 38; postanowienie SN z dnia 15.05.2009 r., II CSK 9/09 (LEX 518109). Podobnie: wyrok SN z dnia 05.09.2012 r., IV CSK 93/12; wyrok WSA w Bydgoszczy z dnia 23.09.2015 r., II SA/BD 730/15 (LEX 1852243).

<sup>9</sup> E. Klat-Górska, *Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Komentarz*, Warszawa 2014, s. 36; K. Maj, *Zmiany w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego obowiązujące od dnia 30.4.2016 r.*, „Krakowski Przegląd Notarialny” 2016, Nr 2, s. 57.

<sup>10</sup> Dz.U. z 2017 r., poz. 1073.

<sup>11</sup> Uzasadnienie postanowienia NSA z dnia 18.07.2005 r., II OPS 3/05 (LEX 165134).

rodzaju decyzji do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a procedurę jej wydawania traktować tak jak procedurę planistyczną. Ta ostatnia bowiem zmierza do ustanowienia aktu prawa miejscowego, jakim z mocy art. 7 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym był – a z mocy przepisu art. 14 ust. 8 aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717 ze zm.) jest nadal – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustanowienie lokalnego prawnego porządku planistycznego. W tym zakresie cel decyzji ustalającej warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, gdy nie ma planu, jest zgoła odmienny. Jej celem jako aktu stosowania prawa, jest przesądzenie, na podstawie obowiązujących na danym terenie przepisów prawa planistycznego, o zgodności zamierzonej inwestycji z tymi przepisami”. W przypadku nieruchomości niejednorodnych, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje kilka rodzajów przeznaczenia, należy kierować się jej dominującym przeznaczeniem<sup>12</sup> choć wyrażane są także odmienne stanowiska. Zdaniem H. Ciepłej<sup>13</sup> w przypadku nieruchomości o niejednorodnym charakterze należy przyjąć, że w rozumieniu art. 2 pkt 1 u.k.u.r. nieruchomością rolną jest także nieruchomość częściowo przeznaczona w planach zagospodarowania przestrzennego na cele inne niż rolne. Wątpliwości wzbudza także sytuacja kwalifikowania jako nieruchomości rolnej gruntu, który częściowo jest lub może być wykorzystywany rolniczo<sup>14</sup>. Ponadto w kontekście art. 2 WstrzSprzedNierRoU<sup>15</sup>, gdzie mamy enumeratywnie wyliczone przypadki zastosowania tegoż przepisu, należy tym bardziej przyjąć, że w art. 2 pkt 1 u.k.u.r. ustawodawcy chodziło wyłącznie o plany zagospodarowania przestrzennego i był to celowy jego zabieg. Dlatego też przy ocenie czy daną nieruchomość należy zakwalifikować jako nieruchomość rolną, należy posiłkować się wyłącznie miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, z wyłączeniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania oraz decyzji o lokalizacji celu publicznego. Warto również w kontekście definicji nieruchomości rolnych wskazać na treść art. 11 pkt 2 WstrzSprzedNierRoU, zgodnie z którym spod działania ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, wyłączone

<sup>12</sup> Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 05.09.2012 r. IV CSK 93/12.

<sup>13</sup> H. Ciepła, *Aspekty prawne obrotu gruntami rolnymi od 30.04.2016 r. na nowych zasadach ustalonych w ustawie z dnia 11.04.2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego w ustawie z dnia 14.04.2016 r. o wstrzymaniu sprzedaży nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa*, „Miesięcznik notariatu polskiego Rejent” rok 26, numer 9(305), s. 45.

<sup>14</sup> Stanowisko Krajowej Rady Notarialnej z 01.06.2016 r. ws. stosowania w praktyce notarialnej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego (K.Not z 2016 r. poz. 4), Legalis, pkt 1 (Zakres przedmiotowy ustawy).

<sup>15</sup> Art. 2 ust. 1 przepisu art. 1 nie stosuje się do sprzedaży:

1) nieruchomości i ich części przeznaczonych w:

- a) miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub
- b) studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, lub
- c) ostatecznej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

– na cele inne niż rolne, w szczególności na parki technologiczne, parki przemysłowe, centra biznesowo-logistyczne, składy magazynowe, inwestycje transportowe, budownictwo mieszkaniowe, obiekty sportowo-rekreacyjne, lub

2) nieruchomości położonych w granicach specjalnych stref ekonomicznych lub

3) domów, lokali mieszkalnych, budynków gospodarczych i garaży wraz z niezbędnymi gruntami oraz ogródków przydomowych, lub

4) nieruchomości rolnych o powierzchni do 2 ha.

zostały nieruchomości rolne, które w dniu wejścia w życie ustawy w ostatecznych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu przeznaczone są na cele inne niż rolne. Przepis ten wskazuje, że nie są nieruchomościami rolnymi w rozumieniu ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego nieruchomości, co do których wydana została ostateczna decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, z której wynika, iż są przeznaczone na cele inne niż rolne. Jednocześnie z przepisu tego wynika, że chodzi o nieruchomości nieobjęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, w stosunku do których decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu stała się ostateczna przed wejściem w życie znowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. *A contrario*, jeśli decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu kwalifikująca daną nieruchomość na cele inne niż rolne nie stała się ostateczna przed nowelizacją ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, tj. na dzień 30.04.2016 r., nieruchomość taką należy traktować jako rolną z wszelkimi wynikającymi ze znowelizowanej ustawy konsekwencjami prawnymi.

Przeprowadzona wyżej analiza i sama ustawowa konstrukcja nieruchomości rolnej w art. 2 pkt 1 u.k.u.r. daje podstawy do uznania, że o rolniczym charakterze nieruchomości, w przypadku braku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, decydują przesłanki zawarte w kodeksowej definicji nieruchomości rolnej (art. 46<sup>1</sup> k.c.). Pozostałe instrumenty planistyczne mają charakter wyłącznie posiłkowy. W konsekwencji powyższe pozwala uznać, że nieruchomościami rolnymi nie są i nie będą, ze względu na swój charakter i brak potencjalnych możliwości rolniczego wykorzystania, m.in. nieruchomości pokryte parkami lub ogrodami wpisanymi do rejestru zabytków, grunty zabudowane budynkami mieszkalnymi nieprzeznaczonymi do produkcji rolnej, drogi wewnętrzne.

## Podmioty uprawnione do nabywania nieruchomości rolnych

Zgodnie z art. 2a ust. 1 u.k.u.r. nabywcą nieruchomości rolnej może być wyłącznie rolnik indywidualny, chyba że ustawa stanowi inaczej. Legalna definicja rolnika indywidualnego zawarta jest w art. 6 ust. 1 u.k.u.r, który stanowi, że za rolnika indywidualnego uważa się osobę fizyczną będącą właścicielem, użytkownikiem wieczystym, samoistnym posiadaczem lub dzierżawcą nieruchomości rolnych, których łączna powierzchnia użytków rolnych nie przekracza 300 ha, posiadającą kwalifikacje rolnicze oraz co najmniej od 5 lat zamieszkałą w gminie, na obszarze której jest położona jedna z nieruchomości rolnych wchodzących w skład gospodarstwa rolnego i prowadzącą przez ten okres osobiście to gospodarstwo. Uważa się przy tym, że osoba fizyczna osobiście prowadzi gospodarstwo rolne, jeżeli: a) pracuje w tym gospodarstwie, b) podejmuje wszelkie decyzje dotyczące prowadzenia działalności rolniczej w tym gospodarstwie. Ponadto uważa się, że osoba fizyczna posiada kwalifikacje rolnicze<sup>16</sup>, jeżeli uzyskała: a) wykształcenie rolnicze zasadnicze zawodowe, zasadnicze branżowe, średnie, średnie

<sup>16</sup> Zagadnienie kwalifikacji rolniczych reguluje rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 17.01.2012 r. w sprawie kwalifikacji rolniczych posiadanych przez osoby wykonujące działalność rolniczą (Dz.U. 2012 r., poz. 109).

branżowe lub wyższe lub b) tytuł kwalifikacyjny lub tytuł zawodowy, lub tytuł zawodowy mistrza w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i posiada co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub c) wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i posiada co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie albo wykształcenie wyższe inne niż rolnicze i ukończone studia podyplomowe w zakresie związanym z rolnictwem, albo wykształcenie średnie lub średnie branżowe inne niż rolnicze i posiada co najmniej 3-letni staż pracy w rolnictwie, lub d) wykształcenie podstawowe, gimnazjalne, zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe inne niż rolnicze i posiada co najmniej 5-letni staż pracy w rolnictwie (art. 6 ust. 2 u.k.u.r.)<sup>17</sup>. Dowodami na spełnienie przez rolnika warunków uznania go za rolnika indywidualnego w zakresie spełnienia kwalifikacji rolniczych związanych z wykształceniem i stażem pracy są dokumenty wymienione w § 6 i 7 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17.01.2012 r. w sprawie kwalifikacji rolniczych posiadanych przez osoby wykonujące działalność rolniczą<sup>18</sup>. Dowodem potwierdzającym kwalifikacje rolnicze mogą być także dokumenty wydane przez odpowiednie organy lub instytucje państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Konfederacji Szwajcarskiej. Dokumentami w zakresie zamieszkania są dokumenty określające zameldowanie na pobyt stały w rozumieniu ustawy o ewidencji ludności. Dowodem potwierdzającym osobiste prowadzenie gospodarstwa rolnego oraz spełnieniem warunku normy obszarowej – łącznej powierzchni użytków rolnych nieprzekraczającej 300 ha – jest oświadczenie rolnika, które zostało poświadczane przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Zgodnie z art. 2a ust. 3 u.k.u.r. przepisy art. 2a ust. 1 i 2 u.k.u.r. nie mają zastosowania do nabywania nieruchomości rolnej przez: 1) a) osobę bliską zbywcy, b) jednostkę samorządu terytorialnego, c) Skarb Państwa lub działający na jego rzecz Krajowy Ośrodek, ca) spółkę prawa handlowego, której wyłącznym udziałowcem albo akcjonariuszem jest Skarb Państwa, będącą operatorem systemu przesyłowego albo posiadającą koncesję na przesyłanie paliw ciekłych, w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2018 r. poz. 755, 650, 685, 771 i 1000), d) osoby prawne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, e) parki narodowe, w przypadku zakupu nieruchomości rolnych na cele związane z ochroną przyrody, f) przez osobę, która zbyła nieruchomość rolną na cele związane z realizacją Inwestycji lub Inwestycji Towarzyszącej w rozumieniu ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym (Dz.U. poz. 1089) – w okresie 3 lat od dnia zawarcia umowy – albo została z niej wyłączone na te same cele, g) przez Spółkę Celową, o której mowa w ustawie z dnia 10 maja 2018 r. o Centralnym Porcie Komunikacyjnym; 2) w wyniku dziedziczenia oraz zapisu windykacyjnego; 3) na podstawie art. 151 lub art. 231 Kodeksu cywilnego; 4) w toku postępowania restrukturyzacyjnego w ramach postępowania sanacyjnego. Stosownie do art. 2a ust. 4 u.k.u.r. nabycie nieruchomości rolnej przez inne podmioty niż wymienione w ust. 1 i ust. 3 pkt 1 oraz w innych przypadkach niż wymienione

<sup>17</sup> Kwestie stażu pracy reguluje art. 6 ust. 3 u.k.u.r. a dotyczące ustalenia powierzchni użytków rolnych, o których mowa w art. 2 ust. 1 u.k.u.r., przepisy art. 5 ust. 2 i 3 u.k.u.r.

<sup>18</sup> Dz.U. z 2012 r., poz. 109.

w ust. 3 pkt 2–4, może nastąpić za zgodą Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka, wyrażoną w drodze decyzji administracyjnej<sup>19</sup>, wydanej na wniosek zbywcy, jeżeli a) wykáže on, że nie było możliwości nabycia nieruchomości rolnej przez podmioty, o których mowa w ust. 1 i 3, b) nabywca daje rękojmię należytego prowadzenia działalności rolniczej, c) w wyniku nabycia nie dojdzie do nadmiernej koncentracji gruntów rolnych; 2) osoby fizycznej zamierzającej utworzyć gospodarstwo rodzinne, która a) posiada kwalifikacje rolnicze albo której, pod warunkiem uzupełnienia kwalifikacji zawodowych, przyznano pomoc, o której mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (Dz.U. z 2017 r. poz. 1856 oraz z 2018 r. poz. 311) albo w art. 3 ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2018 r. poz. 627), a termin na uzupełnienie tych kwalifikacji jeszcze nie upłynął, b) daje rękojmię należytego prowadzenia działalności rolniczej, c) zobowiąże się do zamieszkiwania w okresie 5 lat od dnia nabycia nieruchomości na terenie gminy, na obszarze której położona jest jedna z nieruchomości rolnych, która wchodzi w skład tworzonego gospodarstwa rodzinnego.

Krąg podmiotów uprawnionych do nabycia nieruchomości rolnych jest więc ściśle określony. Znowelizowane przepisy ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego w sposób wyczerpujący wskazują kto może być nabywcą nieruchomości rolnej, jakie musi spełniać warunki i jakie ciążą obowiązki na nabywcy nieruchomości rolnej. Ponadto przepisy przewidują szereg wyłączeń podmiotowych, wskazując na grupę podmiotów uprzywilejowanych, których przepisy ustawy nie obejmują co w kontekście prowadzenia egzekucji z nieruchomości rolnych ma niezwykle istotne znaczenie.

## Pojęcie nabycia nieruchomości rolnej

Definicja nabycia nieruchomości rolnej została uregulowana w art. 2 ust. 7 u.k.u.r i w sposób o wiele szerszy niż dotychczas reguluje obrót nieruchomościami rolnymi. W piśmiennictwie uważa się, że definicja ma charakter zupełny i wyczerpujący, reglamentując prawnie wszelkie formy przeniesienia własności nieruchomości rolnych<sup>20</sup> przez co pojęcie nabycia nieruchomości rolnych wiąże się z szeroko rozumianym obrotem

<sup>19</sup> W przypadku odmowy udzielenia zgody na nabycie nieruchomości rolnej, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na pisemne żądanie zbywcy złożone w terminie miesiąca od dnia w którym decyzja o niewyrażeniu zgody stała się ostateczna, jest obowiązana do złożenia oświadczenia o nabyciu nieruchomości rolnej za zapłatą równowartości pieniężnej odpowiadającej jej wartości rynkowej określonej przez Krajowy Ośrodek przy zastosowaniu sposobów ustalania wartości nieruchomości przewidzianych w przepisach o gospodarce nieruchomościami.

<sup>20</sup> K. Maj, *Zmiany w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego obowiązujące od 30 kwietnia 2016 r.*, „Krakowski Przegląd Notarialny” 2016, nr 2, s. 76–80; K. Marciniuk *Reżim prawny obrotu nieruchomościami rolnymi w świetle ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego z 11.04.2003 r.*, [w:] *Prawo rolne*, P. Czechowski (red.), Warszawa 2017, s. 224.

nieruchomościami rolnymi<sup>21</sup>. Zgodnie z jej brzmieniem przez nabycie nieruchomości rolnej należy rozumieć przeniesienie własności nieruchomości rolnej lub nabycie własności nieruchomości rolnej w wyniku dokonania czynności prawnej lub orzeczenia sądu albo organu administracji publicznej, a także innego zdarzenia prawnego. Znowelizowane przepisy ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego wskazują, że do nabycia nieruchomości rolnej dochodzi także w wyniku takich zdarzeń jak zawarcie umowy innej niż umowa sprzedaży, jednostronnej czynności prawnej lub orzeczenia sądu, organu administracji publicznej albo orzeczenia sądu lub organu egzekucyjnego wydanego na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym, innej czynności prawnej lub innego zdarzenia prawnego, w szczególności: zasiedzenia nieruchomości rolnej, dziedziczenia oraz zapisu windykacyjnego, którego przedmiotem jest nieruchomość rolna lub gospodarstwo rolne podziału, przekształcenia bądź łączenia spółek handlowych (art. 4 u.k.u.r.). Zgodnie z art. 2c u.k.u.r. przepisy ustawy dotyczące nabycia nieruchomości rolnej stosuje się odpowiednio do nabycia użytkowania wieczystego<sup>22</sup> nieruchomości rolnej albo udziału lub części udziału w użytkowaniu wieczystym nieruchomości rolnej a także udziału lub części udziału we współwłasności nieruchomości rolnej. Kolejno art. 2 pkt 8 u.k.u.r. wskazuje, że przez „właściciela nieruchomości rolnej” należy rozumieć również współwłaściciela nieruchomości rolnej, co niewątpliwie wpływa na poszerzenie zakresu reżimu prawnego ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego na zdarzenia prawne, w których własność przysługiwać będzie kilku osobom. Zarówno sama definicja jak i treść innych wskazanych przepisów ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego bardzo szeroko ujmuje zakres obrotu nieruchomościami rolnymi i dotyczy niemalże każdego przypadku nabycia nieruchomości rolnej, bez względu na rodzaj przysługujących do nieruchomości rolnej praw (własność, współwłasność, użytkowanie wieczyste), a także formę i charakter zdarzenia prawnego skutkującego jej nabyciem (np. zasiedzenie, dziedziczenie, umowa sprzedaży, umowy zamiany, wyrok rozwiązujący umowę przekazania gospodarstwa rolnego następcy, decyzja o zwrocie wywłaszczonej nieruchomości)<sup>23</sup>. Przepisy ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego w przyjętej obecnie wersji, w sposób znaczący zaostrzają formy nabycia nieruchomości rolnych i uznać należy, że obejmują nabycie nieruchomości rolnej w trybie postępowania egzekucyjnego, które zostało wszczęte po dniu 30.04.2016 r. Z tego też względu ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego ma szczególne znaczenia w przypadku organu egzekucyjnego prowadzącego postępowanie egzekucyjne z nieruchomości rolnej.

## Procedura nabycia nieruchomości rolnej w trybie sądowego postępowania egzekucyjnego po dniu 30 kwietnia 2016 r.

Nabycie nieruchomości rolnych w trybie postępowania egzekucyjnego objęte jest szeregiem ograniczeń wynikających z ustawy, których należy kategorycznie przestrzegać,

<sup>21</sup> Zob. szerzej K. Czerwińska-Korol, *Pojęcie nieruchomości rolnej jako wyznacznik zasad obrotu nieruchomościami rolnymi* „Miesięcznik notariatu polskiego Rejent” rok 26, numer 6(302), s. 53 i nast.

<sup>22</sup> A. Suchoń, *Użytkowanie wieczyste i dzierżawa nieruchomości rolnych po zmianie ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego* [w:] *Nieruchomości rolne w praktyce notarialnej*, P. Księżak, J. Mikołajczyk (red.), Warszawa 2017, s. 247 i n.

<sup>23</sup> Zob. szerzej K. Maj, *Zmiany w ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego obowiązujące od 30 kwietnia 2016 r.*, „Krakowski Przegląd Notarialny” 2016, nr 2, s. 76–80.



pomimo iż brak jest dostrzegalnych w tym zakresie zmian w przepisach kodeksu postępowania cywilnego (postępowania egzekucyjnego). W szczególności chodzi o respektowanie w postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości rolnej zasad nabycia nieruchomości rolnych przez rolnika indywidualnego<sup>24</sup> (art. 2a ust. 1 u.k.u.r.) oraz przestrzeganie normy powierzchniowej nabywanych nieruchomości rolnych (art. 2a ust. 2 u.k.u.r.). Restrykcje wynikające z przepisów znowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego dotyczyć będą w postępowaniu egzekucyjnym takich zdarzeń jak nabycie w wyniku orzeczenia o przysądzeniu własności w trybie postępowania egzekucyjnego, w wyniku nabycia nieruchomości rolnej przez przejęcie przez współwłaściciela w trybie art. 982 k.p.c. oraz przez przejęcie nieruchomości na własność w trybie art. 984 k.p.c. Nabyciem nieruchomości rolnej będzie także prowadzenie egzekucji z nieruchomości (art. 921 i nast. k.p.c.), egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego (art. 1006 i nast. k.p.c.), a także uproszczona egzekucja z nieruchomości (art. 1013<sup>1</sup> i nast. k.p.c.)<sup>25</sup>. Wszystkie formy nabycia wpisują się bowiem w szeroko rozumiane pojęcie nabycia nieruchomości rolnej.

Postępowanie egzekucyjne składa się z kilku etapów (zajęcie nieruchomości – art. 923 k.p.c., opis i oszacowanie – art. 947 § 1 pkt 1 k.p.c., obwieszczenie o licytacji – art. 953 § 1 pkt 1 k.p.c., przysądzenie własności nieruchomości – art. 998 § 1 k.p.c.). Dlatego też organ egzekucyjny już na wczesnych etapach postępowania egzekucyjnego musi badać czy nieruchomości będącą przedmiotem licytacji jest nieruchomością rolną w znaczeniu znowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego, co oznacza, że zobligowany jest do ustalenia czy konkretna nieruchomości wpisuje się w definicję nieruchomości rolnej z art. 46<sup>1</sup> k.c., a następnie w przypadku odpowiedzi pozytywnej, zobowiązany jest ustalić czy nieruchomości rolna objęta jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, z którego wynika cel inny niż rolny. Na tym etapie organ egzekucyjny powinien także posiłkować się art. 1a pkt 1 u.k.u.r., który stanowi, że przepisów ustawy nie stosuje się do nieruchomości rolnych: a) wchodzących w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa, o którym mowa w ustawie z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz.U. z 2018 r., poz. 91 i 1162), b) o powierzchni mniejszej niż 0,3 ha, c) będących drogami wewnętrznymi. Organ egzekucyjny powinien ustalić także czy przedmiotowa nieruchomości przekracza powierzchnię 0,3 ha. Do nieruchomości rolnej mniejszej niż 0,3 ha przepisy znowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego nie będą

<sup>24</sup> J. Bieluk (*Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Komentarz*, Warszawa 2016, s. 193) zwraca uwagę, że zasady nabywania nieruchomości rolnych przez rolników indywidualnych wyartykułowane w art. 2a ust. 1 u.k.u.r. mają zastosowanie także w sytuacji nabycia nieruchomości rolnej w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym.

<sup>25</sup> G. Wolak, *Nabycie nieruchomości rolnej w sądowym postępowaniu egzekucyjnym z nieruchomości wszczętym przed 30.4.2016 r. a przepisy art. 2a i 2b ustawy z 11.4.2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego*, s. 19, „Kwartalnik Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury” 2018, Zeszyt 1 (29). Należy pamiętać, że w przypadku egzekucji z nieruchomości oraz egzekucji z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego do nabycia nieruchomości rolnej w zakresie sądowego postępowania egzekucyjnego rolnej dochodzi w momencie uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności (art. 999 § 1 KPC, art. 999 § 1 KPC w zw. z art. 1004 KPC). Postanowienie to może być wydane po uprawomocnieniu się przyścia (art. 987 i n. KPC) a także po wykonaniu przez nabywcę warunków licytacyjnych (art. 998 § 1 KPC).

mieć bowiem zastosowania. Nowe regulacje wymagają ponadto, aby podmiot, który przystępuje do nabycia nieruchomości rolnej w drodze licytacji w trybie postępowania egzekucyjnego po dniu 30.04.2016 r. posiadał status rolnika indywidualnego. Organ egzekucyjny prowadzący licytację musi zatem badać już przy wszczęciu egzekucji z nieruchomości rolnej, czy licytant spełnia warunki określone w art. 6 u.k.u.r. i czy posiada odpowiednie dowody w postaci dokumentów określonych w art. 7 u.k.u.r. Podmioty, które nie spełniają określonych w przepisach warunków nie są uprawnione do udziału w licytacji i nie powinny zostać do niej dopuszczone<sup>26</sup>. Jak trafnie stwierdza J. Bieluk informacje dotyczące wymogów przystąpienia do licytacji w zakresie spełnienia m.in. wymagań z art. 6 u.k.u.r. i 7 u.k.u.k.r. powinny zostać zawarte zgodnie z art. 952 k.p.c. już w obwieszczeniu o licytacji. W obwieszczeniu powinna znaleźć się ponadto informacja, że licytanci przystępujący do licytacji powinni spełniać te warunki na dzień przeprowadzenia licytacji nieruchomości rolnej oraz okazać właściwe dowody prowadzącemu postępowanie egzekucyjne<sup>27</sup>. Z wyjątkami określonymi w art. 3 u.k.u.r. oraz poza przypadkiem wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości rolnej przez Dyrektora Generalnego Krajowego Ośrodka (art. 2a ust. 4 u.k.u.r.) weryfikacja licytanta – nabywcy powinna zostać ostatecznie dokonana w momencie wydawania przez sąd postanowienia o przysądzeniu własności. Zgoda, o której mowa w art. 2 ust. 4 u.k.u.r. powinna zostać ostatecznie wyrażona przed przystąpieniem licytanta do licytacji komorniczej, co w praktyce może prowadzić do wielu utrudnień. Zgoda Dyrektora Generalnego KOWR jest decyzją administracyjną, którą poprzedza konieczność przeprowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie ustalenia istnienia przesłanek pozwalających na nabycie nieruchomości rolnej. Decyzja wydawana jest w trybie przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego z uwagi na brak innych przydatnych uzupełnień w tym zakresie<sup>28</sup>. Z wnioskiem o wyrażenie zgody na nabycie nieruchomości rolnej może wystąpić przede wszystkim jej zbywca, który musi wykazać, że nie było możliwości nabycie nieruchomości rolnej przez podmioty, o których mowa w art. 2a ust 1 i 3 u.k.u.r. Nabywca nieruchomości rolnej może wystąpić z wnioskiem o wydanie zezwolenia Dyrektora Generalnego KOWR jedynie wtedy, gdy jest osobą fizyczną która zamierza utworzyć gospodarstwo rodzinne. Dowodem koniecznym do przystąpienia do licytacji może być protokół bezskutecznej pierwszej licytacji ze względu na brak potencjalnych osób zainteresowanych.

W postępowaniu egzekucyjnym nie można przeoczyć generalnych odstępstw nabywania nieruchomości rolnych przez podmioty inne niż rolnik indywidualny (art. 2a ust 3 u.k.u.r.) a także dyspensy zawartej w art. 2a ust. 4 pkt 2 u.k.u.r. z prerogatywą zgody Dyrektora Generalnego KOWR na nabycie nieruchomości rolnej. Należy wziąć także pod uwagę powierzchnię nabywanej nieruchomości rolnej (art. 2a ust. 2 u.k.u.r.)<sup>29</sup> oraz obowiązek prowadzenia przez nabywcę gospodarstwa rolnego, w skład którego

<sup>26</sup> *Ibidem*.

<sup>27</sup> J. Bieluk, *Ustawa o kształtowaniu ustroju rolnego. Komentarz*, Warszawa 2016, s. 193.

<sup>28</sup> Znowelizowane przepisy ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego wskazują jedynie na możliwość wszczęcia takiego postępowania w związku z czym podlega ono regułom zawartym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

<sup>29</sup> Informacja o tych ograniczeniach wynikających z ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego powinna znaleźć się w obwieszczeniu o licytacji nieruchomości rolnej.

weszła nabyta nieruchomości rolna, przez okres co najmniej 10 lat od dnia nabycia przez niego tej nieruchomości, a w przypadku osoby fizycznej obowiązek prowadzenia gospodarstwa osobiście (art. 2b ust 1 u.k.u.r.)<sup>30</sup>. W kontekście tych ustawowych restrykcji organy egzekucyjne muszą na każdym etapie egzekucji z nieruchomości rolnej dbać o prawidłowość wszelkich podejmowanych czynności proceduralnych. O skutecznym nabyciu nieruchomości rolnej decyduje jego zgodność z przepisami ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego. Nabycie nieruchomości niezgodne z przepisami ustawy jest nieważne (art. 9 u.k.u.r.).

## Podsumowanie

Rozwiązania prawne dotyczące nabycia nieruchomości rolnej w postępowaniu egzekucyjnym w świetle znowelizowanej ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego po dniu 30.04.2016 r. należy ocenić negatywnie. W założeniu ustawa miała chronić obrót ziemią rolną, a ostatecznie sprawiła, że obrót ziemią rolną stał się znacznie utrudniony. Ograniczono krąg osób stających do licytacji, co w praktyce osłabiło ochronę praw osób trzecich, a zwłaszcza wierzycieli. Uprzywilejowana natomiast stała się pozycja dłużnika będącego właścicielem, współwłaścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości rolnej. Zastosowanie wskazanych w przepisach ustawy restrykcji w obrocie nieruchomościami rolnymi podważa szansę na skuteczność prowadzonych z nieruchomości rolnych egzekucji, zwłaszcza w sytuacji, gdy nie znajdzie się nabywca – rolnik indywidualny, a wierzyciel także nie będzie miał takiego statusu. Postępowania w tego typu przypadkach będą musiały być umarzone (art. 985 § 1 k.p.c.). Ponadto uregulowania ustawowe nakładają na organy egzekucyjne szereg bezwzględnych obowiązków, których dopełnienie w sposób znaczący może wpływać na przedłużenie postępowania egzekucyjnych z nieruchomości rolnych, a ostatecznie zmniejszyć ich skuteczność. ●

---

<sup>30</sup> W tym czasie nieruchomości nie może zostać zbyta ani oddana w posiadanie innym podmiotom. Wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja losowa (art. 2b ust. 2 i 3 u.k.u.r.). Obowiązek osobistego prowadzenia gospodarstwa rolnego a także zakaz zbywania bądź oddania nieruchomości w posiadanie nie dotyczą sytuacji, gdy nabycie następuje na rzecz którekolwiek podmiotu wymienionego w art. 2a ust 3 u.k.u.r. lub w wyniku zapisu windykacyjnego, dziedziczenia, na podstawie art. 151 k.c. lub art. 231 k.c. a także w toku postępowania restrukturyzacyjnego w ramach postępowania sanacyjnego.



DR EDWARD WĄSIEWICZ  
KONSUL HONOROWY

# BAL *Wiedeński* Lekarza i Prawnika

pod patronatem Ambasadora Austrii  
dr Wenera Almhofera

09.02.2019  
Narodowe Forum Muzyki  
Plac Wolności 1  
Wrocław



szczegóły na [www.balwiedenski.pl](http://www.balwiedenski.pl)

## Na okładce

**U góry:** Medale z VII Biegu o Puchar Dziekana OIRP Wrocław

**U dołu:** Sekcja biegowa OIRP Wrocław z trofeami w rękach

## Kolegium Redakcyjne

Redaktor Naczelny – r. pr. Anna Zalesińska  
Beata Kozieł  
r. pr. Krystian Mularczyk  
r. pr. Paulina Sosnowicz  
r. pr. Krystyna Stoga

## Redaktorzy Tematyczni

r. pr. dr Magdalena Wasylkowska-Michór – prawo cywilne  
r. pr. dr Julian Jezioro – prawo własności intelektualnej  
r. pr. dr Natalia Kłaczyńska – prawo karne  
r. pr. dr Bogusław Sołtys – prawo handlowe

ISSN 2391-9159





**Okręgowa Izba Radców Prawnych we Wrocławiu**

ul. Włodkowska 8, 50-072 Wrocław

Telefony:

tel./fax (71) 793-70-94

tel./fax (71) 793-70-95

tel./fax (71) 793-70-96

e-mail: [redakcja@oirp.wroclaw.pl](mailto:redakcja@oirp.wroclaw.pl)

strona internetowa: [www.oirp.wroclaw.pl](http://www.oirp.wroclaw.pl)